

**BENDRA MOTYVUOTA IŠVADA DĖL ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO
MINISTERIJOJE IR JAI PAVALDŽIOSE ĮSTAIGOSE 2020 METAIS ATLIKTŲ
ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS IR VERTINIMO ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO
MINISTRO NUSTATYTOSE SRITYSE**

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų korupcijos prevencijos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2020 m. birželio 4 d. įsakymu Nr. V-840 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina ministerija, veiklos sričių, kuriose antikorupcinę analizę ir vertinimą tikslinga atlikti 2020 metais, nustatymo“¹, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje ir įstaigose, kuriose ministerija įgyvendina savininko teises ir pareigas, 2020 metais buvo atlikta antikorupcinė analizė ir vertinimas.

**ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOJE VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ
INTERESŲ DEKLARAVIMO IR VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ KONFLIKTŲ
VALDYMO SRITYJE 2020 METAIS ATLIKTOS ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS IR
VERTINIMO IŠVADA**

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų korupcijos prevencijos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. birželio 4 d. įsakymu Nr. V-840 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina ministerija, veiklos sričių, kuriose antikorupcinę analizę ir vertinimą tikslinga atlikti 2020 metais, nustatymo“², Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje (toliau – Ministerija) buvo atlikta antikorupcinė analizė ir vertinimas viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje.

Antikorupcinę analizę ir vertinimą atliko Ministerijos vyriausiasis specialistas Arvydas Vaitiekėnas.

Analizuotas laikotarpis: 2019 m. I ketv. – 2020 m. III ketv.

Valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sritis priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, jeigu atitinka vieną ar kelis kriterijus, nustatytus Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo³ (toliau – KPI) 6 straipsnio 4 dalyje.

Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme (toliau – VIPIDĮ) įstaigų vadovams ar jų įgaliotiems atstovams yra pavedama kontroliuoti, kaip laikomasi VIPIDĮ nuostatų⁴, ir

---

¹ Prieiga Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos interneto svetainėje: <https://www.smm.lt/web/lt/veikla/korupcijos-prevencija/veiklos-sriciu-antikorupcine-analize-ir-vertinimas>.

² Prieiga Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos interneto svetainėje:

<https://www.smm.lt/web/lt/veikla/korupcijos-prevencija/veiklos-sriciu-antikorupcine-analize-ir-vertinimas>.

³ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalis.

⁴ Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktą.

suteikta teisė nustatyti privačių interesų deklaracijas turinčių teikti darbuotojų ratą⁵. Atsižvelgiant į šias nuostatas darytina išvada, kad institucijoms yra suteikti įgaliojimai savarankiškai priimti tam tikrus administracinio reglamentavimo sprendimus, todėl viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo sritis atitinka KPI 6 straipsnio 4 dalies 5 punkte nustatytą kriterijų (daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo), todėl tikslinga atlikti šios srities antikorpupcinę vertinimą ir analizę.

Korupcijos pasireiškimo tikimybė vertinta trimis lygiais: korupcijos pasireiškimo tikimybės nėra; korupcijos pasireiškimo tikimybė yra maža; korupcijos pasireiškimo tikimybė yra didelė.

Atliekant viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorpupcinę analizę ir vertinimą, analizuota, ar vertinamoje srityje Ministerijoje:

- yra laikomasi įstatymų, kitų teisės aktų, ar priimti visi teisės aktai, būtini įstatymams ir įstatymų įgyvendinamiesiems teisės aktams įgyvendinti;
- darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė yra išsamiai reglamentuoti;
- nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo tvarka, ar joje įtvirtinti sprendimų priėmimo principai, ar aiškūs kriterijai, sprendimo priėmimo terminai, sprendimus priimančys subjektai, ar aiškiai apibrėžti jų įgaliojimai, atskirtos sprendimų priėmimo ir kontrolės funkcijos, nustatyta sprendimų apskundimo tvarka ir kt.;
- yra įtvirtinti vidaus kontrolės funkcionavimo pagrindai, ar veiksmingai funkcionuoja vidaus kontrolės sistema.

Atliekant antikorpupcinę analizę ir vertinimą viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje, buvo analizuota:

- Ministerijos Personalo skyriaus darbuotojų atsakymai į Ministerijos korupcijos prevencijos koordinavimo ir kontrolės darbo grupės⁶ parengtą klausimyną;
- Ministerijos darbuotojų privačių interesų deklaracijos⁷;
- Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 8 d. įsakymas Nr. P1-185 „Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų įgyvendinimo“;
- Pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. P1-185 „Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų įgyvendinimo“;
- Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. kovo 25 d. įsakymas Nr. P1-91 „Dėl valstybės tarnautojų prašymų leisti dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį nagrinėjimo komisijos patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. rugsėjo 4 d. įsakymas Nr. P1-219 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. kovo 25 d. įsakymo Nr. P1-91 „Dėl valstybės tarnautojų prašymų leisti dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį nagrinėjimo komisijos patvirtinimo“ pakeitimo“;
- Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. birželio 23 d. įsakymas Nr. P1-181 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. kovo 25 d. įsakymo Nr. P1-91 „Dėl valstybės tarnautojų prašymų leisti dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį nagrinėjimo komisijos patvirtinimo“ pakeitimo“;
- Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos valstybės tarnautojų prašymų leisti dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį nagrinėjimo komisijos 2019 metų posėdžių protokolai ir jų registras;

⁵ Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 22 straipsnio 2 dalis.

⁶ Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. rugsėjo 12 d. įsakymas Nr. V-1007 „Dėl Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos korupcijos prevencijos koordinavimo ir kontrolės darbo grupės sudarymo“.

⁷ Prieiga Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos interneto svetainėje: <https://www.vtek.lt/index.php/deklaraciju-paieska>.

- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Personalo skyriaus nuostatai, patvirtinti švietimo ir mokslo ministro 2009 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. ISAK-2861 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Personalo skyriaus nuostatų patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos vidaus tvarkos taisyklės, patvirtintos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. birželio 12 įsakymu Nr. ISAK-1186 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos vidaus tvarkos taisyklių patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos darbo reglamentas, patvirtintas švietimo ir mokslo ministro 2013 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. V-23 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos darbo reglamento patvirtinimo“;
- Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo ir kontrolės taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V- 952 „Dėl Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“.

Ministerijoje dirba 207 valstybės tarnautojai ir 25 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį⁸ (toliau – Ministerijos darbuotojai), kurie, remiantis VIPIDĮ ir švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintu pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti interesus, sąrašų⁹ (toliau – deklaruojančių asmenų pareigybių sąrašai), privalo pateikti privačių interesų deklaracijas. Deklaruojančių asmenų pareigybių sąrašus rengia Ministerijos Personalo skyrius. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. 24.1-09-P1-442 „Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų įgyvendinimo“ (neteko galios), kuriuo buvo patvirtintas Ministerijos deklaruojančiųjų asmenų pareigybių sąrašas, 2020 m. liepos mėnesį buvo atnaujintas ir papildytas (pagal darbo sutartis dirbančių darbuotojų, kurie turi Europos Sąjungos fondų investicijų administravimo įgaliojimus, atlieka funkcijas su valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų lėšų valdymu, valstybės turto valdymu, naudojimu, disponavimu juo, pareigomis). Apie tai elektroniniu paštu buvo informuoti visi darbuotojai, sąrašas paskelbtas Ministerijos interneto svetainėje¹⁰.

Personalo skyriaus nuostatuose nustatyta šio skyriaus funkcija – padėti „kontroliuoti, kaip asmenys, dirbantys valstybės tarnyboje, vykdo Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo <...> nuostatas“¹¹.

Vykdyti privačių interesų deklaravimą ir derinimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų įgyvendinimo kontrolės funkcijas paskirta konkrečioms Ministerijos Personalo skyriaus darbuotojams. Tai nustatyta jų pareigybių aprašymuose. Personalo skyriaus darbuotojų pareigybių aprašymuose nustatyta, kad jie „konsultuoja įstaigų vadovus privačių interesų deklaravimo klausimais, administruoja deklaravimą ir kontroliuoja, kaip vykdomos Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatos“. Vieno iš minėto skyriaus darbuotojų pareigybės aprašyme nustatyta funkcija, kad jis „pildo duomenis Privačių interesų deklaracijų tvarkymo informacinėje sistemoje (toliau – PIDTIS). Teikia skyriaus vedėjui informaciją apie galimus viešųjų ir privačių interesų konfliktus“.

Iki 2016 m. gruodžio 23 d. švietimo ir mokslo ministro įsakymu¹² konkretūs Ministerijos Personalo skyriaus darbuotojai buvo įgalioti konsultuoti Ministerijos darbuotojus ir Ministerijai pavaldžių įstaigų vadovus konkrečiose įstaigose (profesinio mokymo įstaigų vadovai; švietimo įstaigų, išskyrus profesinio mokymo įstaigas, vadovai; viešojo administravimo institucijų vadovai;

⁸ Duomenys nustatyti remiantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos darbuotojų sąrašu, kurį pateikė Personalo skyrius.

⁹ Pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. P1-185 „Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų įgyvendinimo“.

¹⁰ Prieiga Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos interneto svetainėje: <https://www.smm.lt/web/lt/veikla/korupcijos-prevencija/korupcijos-prevencija1>.

¹¹ Personalo skyriaus nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. ISAK-2861, 6.26 papunktis.

¹² Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. 24.1-09-P1-442 „Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų įgyvendinimo“ (neteko galios).

Ministerijos reguliavimo sričiai priskirtų valstybinių mokslinių tyrimų institutų vadovai ir kt.) privačių interesų deklaravimo klausimais, administruoti deklaravimą ir kontroliuoti, kaip Ministerijos darbuotojai ir konkrečių Ministerijai pavaldžių įstaigų vadovai vykdo privačių interesų deklaravimą ir derinimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas. Nuo 2020 m. liepos 8 d., kai švietimo, mokslo ir sporto ministras pripažino anksčiau minėtą 2016 m. gruodžio 23 d. įsakymą netekusiu galios¹³, Personalo skyriaus darbuotojams nėra nustatyta, kuris darbuotojas kontroliuoja, kaip interesų deklaravimą ir derinimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas vykdo Ministerijos darbuotojai, o kuris šio skyriaus darbuotojas kontroliuoja, kaip minėtų teisės aktų nuostatas vykdo konkrečių Ministerijai pavaldžių įstaigų vadovai. Ministerijos Personalo skyriaus darbuotojų teigimu, VIPIDĮ nuostatų įgyvendinimo kontrolės funkcijas jie atlieka nusistovėjusia darbo tvarka – pagal iki 2020 m. liepos 8 d. buvusį paskirstymą. Siūlytina aiškiau reglamentuoti konkrečių Personalo skyriaus darbuotojų privačių interesų kontrolės funkcijų vykdymo procedūras.

VIPIDĮ nuostatų įgyvendinimo kontrolė Ministerijoje vykdoma stebint, ar visi deklaruojantys asmenys Ministerijoje ir jai pavaldžių įstaigų vadovai yra pateikę deklaracijas, taip pat kontroliuojant, kad deklaruojantys asmenys ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų po išrinkimo, priėmimo ar paskyrimo į pareigas dienos arba po deklaruojančio asmens statuso įgijimo dienos pateiktų deklaracijas. Nustačius, kad praėjus nustatytam terminui interesus privalantys deklaruoti darbuotojai nėra pateikę deklaracijų, elektroniniu paštu jiems siunčiami priminimai apie VIPIDĮ nuostatų pažeidimą ir prievolę pateikti deklaraciją bei atsakomybę už VIPIDĮ nuostatų nevykdymą. Atsakingi asmenys taip pat vykdo informavimą apie VIPIDĮ nuostatų taikymą, pavyzdžiui, 2020 m. sausio mėnesį visi darbuotojai buvo elektroniniu paštu supažindinti su Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos parengta informacine medžiaga apie privačių interesų deklaravimą.

Atliekant antikorupcinę analizę ir vertinimą viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje, buvo analizuojama, ar visi Ministerijoje interesus deklaruoti privalantys asmenys yra pateikę privačių interesų deklaracijas. Buvo nustatyta, kad 2020 metų trečiojo ketvirčio pabaigoje visi deklaruoti interesus turintys darbuotojai buvo pateikę deklaracijas, išskyrus keletą pagal darbo sutartis dirbančių darbuotojų, kurių pareigos į Deklaruojančių asmenų sąrašą buvo papildomai įtrauktos 2020 m. liepos mėnesį¹⁴. Minėti darbuotojai deklaracijų buvo nepateikę, nes jiems kilo neaiškumų dėl deklaracijų pildymo. VIPIDĮ kontrolę atliekančių asmenų teigimu, jie turi galimybę patikrinti, ar deklaruojantysis yra pateikęs deklaraciją. Tačiau įvertinti, ar deklaracijų turinys pateiktas teisingai, nėra galimybių. Taip pat nėra galimybių sužinoti, ar pasikeitė kokie nors deklaruojančio asmens duomenys (pavyzdžiui, bendrieji duomenys apie deklaruojančio asmens sutuoktinį, sugyventinį, partnerį, ryšiai sudarius sandorius, ryšiai su fiziniais asmenimis ir t. t.) po paskutinio deklaracijos pateikimo. Vadovaujantis VIPIDĮ, deklaruojantysis pats privalo patikslinti per 30 kalendorinių dienų, jeigu minėti duomenys pasikeitė, ir jis pats yra atsakingas už pateiktų duomenų teisingumą.

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo ir kontrolės taisyklėse¹⁵ (toliau – Viešųjų pirkimų taisyklės) nustatyta, kad pirkimų komisijų nariai, asmenys, paskirti atlikti supaprastintus pirkimus, pirkimo iniciatoriai iki dalyvavimo pirkimų procedūrose pradžios turi būti pateikę deklaracijas, tačiau nėra išsamiau reglamentuota, kas vykdo kontrolę ir užtikrina, kad nedeklaravę privačių interesų asmenys nedalyvautų pirkimų procedūrose. Komisijų pirmininkų teigimu, tai atlieka komisijos sekretoriai, kuriems Viešųjų pirkimų taisyklėse nustatyta pareiga užtikrinti, kad komisijų nariai procedūrose dalyvautų tik pateikę nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo deklaracijas.

¹³ Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 8 d. įsakymas Nr. P1-185 „Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų įgyvendinimo“.

¹⁴ Pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. P1-185 „Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų įgyvendinimo“.

¹⁵ Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo ir kontrolės taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-952 „Dėl Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“.

Atsižvelgiant į Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos rekomendaciją¹⁶ (toliau – Rekomendacija), Ministerijos Viešųjų pirkimų taisyklėse siūlytina nustatyti pareigą Viešojo pirkimo (išskyrus mažos vertės pirkimus) komisijos sekretoriui ir Viešojo pirkimo (mažos vertės pirkimams) komisijos sekretoriui laiku atlikti nuolatinę (prevencinę) viešuosiuose pirkimuose dalyvauti paskirtų deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų turinio stebėseną, o nustačius, kad šių asmenų veikloje gali kilti interesų konflikto situacija ar jų privatūs interesai gali daryti poveikį vykdomų pirkimų rezultatams, apie tai nedelsiant žodžiu ar kitais būdais informuoti Viešojo pirkimo komisijų pirmininkus ir raštu švietimo, mokslo ir sporto ministrą ar jo įgaliotą atstovą.

Atliekant antikorupcinį vertinimą ir analizę viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje, buvo vertinama, kaip Ministerijoje nustatomos išankstinės interesų konfliktų grėsmės, atsižvelgiant į deklaracijų duomenis, ir valdomi interesų konfliktai.

Deklaruojantis asmuo privalo vykdyti įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens rašytines išankstines rekomendacijas, nuo kokių tarnybinių pareigų atlikimo jis privalo nusišalinti¹⁷. Šios rekomendacijos, remiantis deklaracijų duomenimis arba asmens prašymu, yra sudaromos dėl konkrečios situacijos. Už deklaracijoje pateiktų duomenų tikrumą atsako deklaruojantis asmuo¹⁸. Deklaracijoje pateiktus duomenis ir privačius interesus gali tikrinti institucijos ar įstaigos, kurioje deklaruojantis asmuo dirba, vadovas ar jo įgaliotas asmuo¹⁹. Rekomendacijoje dėl VIPIDĮ nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo²⁰ rekomenduojama įstaigoje atlikti nuolatinę (prevencinę) deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų teikimo ir jų turinio stebėseną, nustatyti planinius (rutininius) visų deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų tikrinimo periodus. Iš privačių interesų deklaracijų turinio nustačius, kad deklaruojančiam asmeniui einant tarnybines pareigas gali kilti interesų konfliktas, nedelsiant raštu jam rekomenduoti, nuo kokių klausimų jis turėtų nusišalinti, arba nušalinti jį (neskirti atitinkamų tarnybinių užduočių) savo iniciatyva.

Atliekant antikorupcinę analizę ir vertinimą viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje, nenustatyta atvejų, kad vertinamu laikotarpiu Ministerijos darbuotojams asmens prašymu arba kontrolę vykdančių subjektų iniciatyva būtų teiktos rašytinės rekomendacijos, nuo kokių tarnybinių pareigų atlikimo jie privalo nusišalinti. Atsiradus galimam interesų konfliktui, patys darbuotojai raštu informuoja apie tai ir pareiškia apie nusišalinimą. Įsakymai dėl nušalinimo registruojami švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymų personalo klausimais registre. Duomenys apie sprendimą nepriimti pareikšto nusišalinimo pateikiami PIDTIS. PIDTIS 2018 metais ir 2020 metais fiksuota po vieną sprendimą nepriimti nusišalinimo, 2019 metais – du sprendimai. Korupcijos pasireiškimo tikimybė būtų mažesnė, jei nusišalinimas nuo tarnybinių pareigų dėl galimo interesų konflikto vyktų ne tik darbuotojų iniciatyva, o darbuotojams būtų teikiamos ir išankstinės rekomendacijos, nuo kokių pareigų jie turėtų nusišalinti, jeigu deklaracijoje jie yra nurodę galimą interesų konfliktą.

Pažymėtina, kad vidaus audito, kurį atliko Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos Vidaus audito skyrius pagal švietimo ir mokslo ministro 2018 m. gruodžio 12 d. įsakymą Nr. V-1038 „Dėl galimos korupcijos tikimybės viešuosiuose pirkimuose Švietimo ir mokslo ministerijoje ir jai pavaldžiose institucijose audito“ (ir jo pakeitimus 2018 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. V-1040 ir 2019 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. V-30), 2019 m. kovo 22 d. pažymoje Nr. VA-6 audituotoms įstaigoms buvo pateikta rekomendacija patvirtinti vidines tvarkas dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo, paskirti asmenis (atitikties pareigūnus), atsakingus už deklaracijų kontrolę, įvertinti deklaracijose pateiktus duomenis ir surašyti išankstines rekomendacijas (ypač atkreipti dėmesį į šiuos požymius: kai deklaruojančiojo antroji pusė dirba sistemoje ir (ar) įstaigoje; kai deklaruojantysis ir

¹⁶ Rekomendacija dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo, patvirtinta Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2019 m. lapkričio 13 d. sprendimu Nr. KS-291.

¹⁷ Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 11 straipsnio 5 dalis.

¹⁸ Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 4 straipsnio 1 dalis.

¹⁹ Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 9 straipsnis.

²⁰ Rekomendacijos dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo, patvirtintos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2019 m. lapkričio 13 d. sprendimu Nr. KS-291, 5 rekomendacija.

(ar) jo antroji pusė dirba keliose darbovietėse; kai deklaruojančiųjų artimi asmenys dirba sistemoje ir (ar) įstaigoje; kai deklaruojantysis ir (ar) jo antroji pusė priklauso asociacijai, susijusiai su švietimo sektoriumi; kai deklaruojantysis nurodo savo ir antrosios pusės individualią veiklą, t. y. iš individualios veiklos kylantys ryšiai su juridiniais asmenimis). VIPIDĮ įgyvendinimo kontrolę Ministerijoje vykdančių asmenų teigimu, rekomendacija iki galo neįgyvendinta, nes neįsteigta atitiktis pareigūno, kuris vykdytų nuolatinę išsamią visų Ministerijos deklaruojančiųjų asmenų deklaracijų apskaitą ir kontrolę, pareigybė.

Ministerijoje buvo patvirtinta dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų davimo, gavimo tvarka²¹. Pagal šią tvarką dovanos, kurių vertė viršija 150 eurų, turi būti registruojamos, įvertinamos ir apskaitomos. Taip pat patvirtinta veiksnių gavus neteisėtą atlygį tvarka²², pagal kurią visi neteisėto atlygio gavimo faktai Ministerijoje turi būti registruojami. Apie dovanų politiką Ministerijoje reglamentuojančius teisės aktus informuoti Ministerijos darbuotojai, minėti dokumentai patalpinti Ministerijos interneto svetainėje²³. Numatyta, kad Ministerijoje nepriimamos jokios dovanos, teikiamos dėl Ministerijos darbuotojų funkcijų. Išimtis taikoma tik dovanoms pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtoms dovanoms. Jei tokios dovanos vertė neviršija 150 eurų, Ministerijos darbuotojas gali ją pasilikti sau. Jei tokios dovanos vertė viršija 150 eurų, ji laikoma valstybės nuosavybe. Darbuotojas tokiu atveju turi perduoti dovaną saugoti Ministerijoje. Šios dovanų politikos nuostatos atitinka VIPIDĮ 13 straipsnyje numatytus dovanų priėmimo apribojimus.

Ministerijoje švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu sudaryta ir veikia valstybės tarnautojų prašymų leisti dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį nagrinėjimo komisija, kuri nagrinėja valstybės tarnautojų prašymus, kai jie ketina pagal darbo sutartį įsidarbinti įmonėje, įstaigoje ar organizacijoje ir gauti už šį darbą darbo užmokestį ar atlyginimą, bei į valstybės tarnautojo pareigas Ministerijoje priimtų asmenų prašymus, kurie iki priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas dirbo pagal darbo sutartį ir ketina toliau pagal ją dirbti, kad tai nesukeltų interesų konflikto valstybės tarnyboje, nesudarytų prielaidų valstybės tarnybą panaudoti privačiais interesais, nediskredituotų valstybės tarnybos autoriteto, nekliudytų tinkamai atlikti valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas. Komisijos dokumentai registruojami atskirame registre (24.41-09) „Dokumentai dėl leidimo ministerijos valstybės tarnautojams dirbti kitą darbą ir jų registras“. 2019 metais komisija svarstė septynis prašymus leisti dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį, iš kurių šešiams prašymams buvo pritarta.

Išvada. Atlikus viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities Ministerijoje antikorpucinę analizę ir vertinimą, darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė yra maža.

Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje nustatyti rizikos veiksniai Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje:

1. Nepakankamai išsamiai reglamentuotos Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės procedūros ir jas atliekančių subjektų veiksmai.

²¹ Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų perdavimo, vertinimo, registravimo, saugojimo ir eksponavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. V-1402 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų perdavimo, vertinimo, registravimo, saugojimo ir eksponavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

²² Veiksnių Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje gavus neteisėtą atlygį tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. V-1402 „Dėl Veiksnių Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje gavus neteisėtą atlygį tvarkos aprašo patvirtinimo“.

²³ Prieiga Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos interneto svetainėje: <https://www.smm.lt/web/lt/veikla/korupcijos-prevencija/korupcijos-prevencija1>.

2. Neįgyvendinama Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos rekomendacija teikti raštu darbuotojams rekomendacijas, nuo kokių klausimų jie turėtų nusišalinti iš privačių interesų deklaracijų turinio nustačius, kad deklaruojančiam asmeniui einant tarnybines pareigas gali kilti interesų konfliktas.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiamą įtaką

Eil. Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas	Laukiamas rezultatas	Vertinimo kriterijai
1.	Išsamiau reglamentuoti Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų įgyvendinimo kontrolės procedūras Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje.	2021 m. I ketv.	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje išsamiau reglamentuotos Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų įgyvendinimo kontrolės procedūros, kontrolę vykdyti įgalioti konkretūs subjektai.	Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu konkretūs Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Personalo skyriaus darbuotojai įgalioti kontroliuoti, kaip ministerijos darbuotojai ir konkrečių ministerijai pavaldžių įstaigų vadovai vykdo Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatas. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos vidaus dokumentuose reglamentuota, kokiais veiksmais ir kokių periodiškumu ministerijos Personalo skyriaus darbuotojai kontroliuoja, kaip ministerijos darbuotojai ir ministerijai pavaldžių įstaigų vadovai vykdo Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatas.
2.	Taikyti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos rekomendaciją remiantis deklaracijų duomenimis teikti išankstines rekomendacijas darbuotojams dėl nusišalinimo nuo tam tikrų klausimų sprendimo, procedūrų, pavedimų vykdymo esant galimam interesų konfliktui.	Nuolat	Korupcijos pasireiškimo ir teisės aktų pažeidimo dėl interesų konflikto tikimybė bus mažesnė, kai nusišalinimas nuo sprendimų priėmimo ar procedūrų atlikimo vyks ne tik pačių darbuotojų iniciatyva, bet ir teikiant jiems išankstines	Vertinamas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos darbuotojų ir jai pavaldžių įstaigų vadovų deklaracijų turinys ir raštu teikiamos išankstines rekomendacijos, nuo kokių klausimų sprendimo, procedūrų, pavedimų vykdymo ir kt. deklaruojantysis turi nusišalinti siekiant išvengti interesų konflikto, kai: deklaruojančiojo antroji pusė dirba sistemoje ir (ar) įstaigoje; kai deklaruojantysis ir (ar) jo antroji pusė dirba keliose darbovietėse; kai deklaruojančiųjų artimi asmenys

			rekomendacijas, jeigu, remiantis deklaracijų analizės duomenimis, bus nustatytas interesų konfliktas.	dirba sistemoje ir (ar) įstaigoje; kai deklaruojantysis ir (ar) jo antroji pusė priklauso asociacijai, susijusiai su švietimo sektoriumi; kai deklaruojantysis nurodo savo ir antrosios pusės individualią veiklą, t. y. iš individualios veiklos kylantys ryšiai su juridiniais asmenimis.
3.	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos darbuotojams ir jai pavaldžių įstaigų vadovams organizuoti mokymus privačių interesų deklaravimo, deklaracijų pildymo ir interesų konfliktų valdymo klausimais.	2021 m. I ketv.	Atnaujintos deklaruojančiųjų žinios apie deklaracijų pateikimo tvarką, deklaracijų pildymą ir interesų konfliktų valdymą.	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos darbuotojams ir jai pavaldžių įstaigų vadovams organizuoti mokymai privačių interesų deklaravimo, deklaracijų pildymo ir interesų konfliktų valdymo klausimais.
4.	Patikslinti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės.	2021 m. I ketv.	Įteisintas vidaus kontrolės būdas ir konkrečių subjektų atsakomybė, kad asmenys, dalyvaujantys viešųjų pirkimų procedūrose, jose negalėtų dalyvauti nepateikę privačių interesų deklaracijų.	Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos viešųjų pirkimų ir vidaus kontrolės taisyklėse nustatyta pareiga Viešojo pirkimo (išskyrus mažos vertės pirkimus) komisijos sekretoriui ir Viešojo pirkimo (mažos vertės pirkimams) komisijos sekretoriui laiku atlikti nuolatinę (prevencinę) viešuosiuose pirkimuose dalyvauti paskirtų deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų pateikimo ir turinio kontrolę ir pareiga, nustačius, kad šių asmenų veikloje gali kilti interesų konflikto situacija ar jų privatūs interesai gali daryti poveikį vykdomų pirkimų rezultatams, apie tai nedelsiant informuoti atitinkamai žodžiu viešųjų pirkimų komisijų pirmininkus ir raštu ministerijos kanclerį.
5.	Parengti Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo laikymosi Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje kontrolės tvarkos aprašą.	2021 m. II ketv.	Išsamiau reglamentavus privačių interesų deklaravimo kontrolės tvarką, terminus, subjektus, bus veiksmingiau vykdoma privačių	Parengtas Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo laikymosi Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje kontrolės tvarkos aprašas, išsamiau reglamentuota privačių interesų deklaravimo kontrolės tvarka, subjektai, terminai.

			interesų deklaravimo kontrolė, sumažinti korupcijos rizikos dėl interesų konflikto veiksniai.	
--	--	--	--	--

**NACIONALINIAME VĖŽIO INSTITUTE VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ
 DEKLARAVIMO IR VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMO
 SRITYJE BEI VIETŲ PAS GYDYTOJUS SPECIALISTUS REZERVAVIMO IR
 LAUKIMO EILIŲ SUDARYMO SRITYJE ATLIKTOS ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS
 IR VERTINIMO IŠVADA**

**Antikorupcinė analizė ir vertinimas viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir
 privačių interesų konfliktų valdymo srityje**

Veiklos srities antikorupcinę analizę ir vertinimą atliko Nacionalinio vėžio instituto (toliau – NVI) Korupcijos prevencijos užtikrinimo komisija.

Analizuotas laikotarpis: 2019 m. I ketv. – 2020 m. ketv.

Atliekant antikorupcinę analizę ir vertinimą nagrinėti:

– NVI direktoriaus 2018 m. balandžio 24 d. įsakymas Nr. R8-189 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ (su vėlesniais pakeitimais ir atnaujinimais), kuriuo patvirtinamas pareigybių sąrašas, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus; pavedama šiems asmenims per Elektroninę deklaravimo sistemą deklaruoti privačius interesus; pavedama pasikeitus duomenims per 30 kalendorinių dienų patikslinti / papildyti deklaraciją; pavedama padalinių vadovams užtikrinti, kad priimant į darbą asmenis, pretenduojančius užimti pareigybes, kurias einant privaloma pateikti privačių interesų deklaraciją, pastarieji, prieš pasirašydami darbo sutartį, pateiktų darbuotojui, atsakingam už deklaracijų priėmimą, privačių interesų deklaraciją; paskiriamas asmuo, atsakingas už privačių interesų deklaravimo administravimą, kontrolę ir konsultavimą;

– NVI direktoriaus 2019 m. balandžio 11 d. įsakymas Nr. R8-170 „Dėl privačių interesų deklaracijų kontrolės“, kuriuo pavedama už privačių interesų deklaracijų kontrolę atsakingam asmeniui atlikti išsamią darbuotojų pateiktų privačių interesų deklaracijų apskaitą Privačių interesų deklaracijų tvarkymo informacinėje sistemoje (toliau – PIDTIS), įvertinti deklaracijose nurodytus duomenis ir įpareigoti deklaruojančius asmenis ištaisyti nustatytas klaidas, taip pat pavesta įvertinti darbuotojų privačių interesų deklaracijose pateiktus duomenis ir parengti išankstinių rekomendacijų projektus;

– Rekomendacijų dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo Nacionaliniame vėžio institute tvarkos aprašas (toliau – Rekomendacijos), patvirtintas NVI direktoriaus 2019 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. R8-287 „Dėl Rekomendacijų dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo Nacionaliniame vėžio institute tvarkos aprašo TA8 P18 patvirtinimo“. Rekomendacijų reikalavimai nustatyti siekiant užtikrinti tinkamą viešųjų ir privačių interesų konflikto prevencijos funkcionavimą, nustatyti galimus interesų konfliktus, tipinius interesų konfliktų atvejus ir numatyti priemones jiems išvengti, nustatyti privačių interesų deklaravimo ir, iškilus viešųjų ir privačių interesų konfliktui, nusišalinimo arba nušalinimo nuo sprendimų priėmimo procedūras;

– NVI direktoriaus 2020 m. kovo 4 d. įsakymas Nr. R8-95 „Dėl ekspertų skyrimo“, kuriuo paskiriamas asmuo, atsakingas, kad viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai laiku pateiktų privačių interesų deklaracijas.

Be anksčiau nurodytų teisės aktų, taip pat buvo vertinamas atsakingo asmens užpildytas NVI viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo antikorupcinio analizavimo ir vertinimo klausimynas.

Vertinimo metu nustatyta, kad NVI dirba asmenys (neįskaitant įstaigos vadovo, jo pavaduotojo, struktūrinių padalinių vadovų ir jų pavaduotojų), kurie dėl atliekamų darbo pareigų ar funkcijų, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – VIPIDĮ) 2 str. 5 d. ir 4 str. 3 d., privalo teikti privačių interesų deklaracijas, t. y. gydytojai, odontologai, farmacijos specialistai, pirkimų komisijų nariai, supaprastintus pirkimus atliekantys asmenys, pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai, viešojo pirkimo iniciatoriai, pretendentai į konkursinę pareigybę. Pareigybių, kurias einantys darbuotojai turi deklaruoti privačius interesus, sąrašas yra patvirtintas NVI direktoriaus 2018 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. R8-189 (su vėlesniais pakeitimais ir atnaujinimais). Šis įsakymas yra prieinamas visiems NVI darbuotojams per NVI dokumentų valdymo sistemą. Į sąrašą nėra papildomai įtrauktos pareigybės, kurias einantys asmenys pagal VPIDĮ neprivalo deklaruoti privačių interesų. Įsigaliojus naujai VPIDĮ redakcijai, sąrašas buvo atnaujintas (NVI direktoriaus 2020 m. sausio 23 d. įsakymas Nr. R8-32) ir papildytas viešojo pirkimo iniciatoriais. Bendraujant su asmeniu, atsakingu už privačių interesų deklaravimo kontrolę NVI, taip pat vertinant jo pateiktus duomenis, nustatyta, kad nuolatiniai NVI darbuotojai yra pateikę privačių interesų deklaracijas. Tačiau praktikoje pasitaiko, kad dėl itin trumpo rezidentūros kurso NVI (pvz., mėnesio laiko trukmės) privačių interesų deklaracijų nepateikia gydytojai rezidentai.

NVI direktoriaus 2018 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. R8-189 (su vėlesniais pakeitimais ir atnaujinimais) yra paskirtas asmuo, atsakingas už privačių interesų deklaravimo administravimą, konsultavimą ir kontrolę. Ši funkcija pavesta vyriausiajam teisininkui. Funkcijos nėra išsamiai aprašytos. Pagal faktinę situaciją vyriausiasis teisininkas tvarko duomenis privačių interesų deklaracijų sistemoje, stebi ir informuoja darbuotojus, kurie privalo pateikti privačių interesų deklaracijas, konsultuoja darbuotojus privačių interesų deklaracijų pateikimo ir pildymo klausimais, kitais VPIDĮ taikymo klausimais ir kontroliuoja, ar darbuotojai, privalantys pateikti privačių interesų deklaracijas, jas yra pateikę.

Vertinant, kaip yra vykdomas privačių interesų deklaravimas ir kontrolė priimant į darbą naujus darbuotojus, nustatyta, kad priimant į pareigas, kurias užimantis asmuo pagal VPIDĮ privalo deklaruoti privačius interesus, iki konkurso nėra tikrinami pretendentų privačių interesų deklaracijų duomenys. Vadovaujantis NVI direktoriaus 2018 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. R8-225 (su vėlesniais pakeitimais ir atnaujinimais), pretendentai į struktūrinių padalinių vadovų ar pavaduotojų pareigas turi pateikti privačių interesų deklaraciją iki jų priėmimo į pareigas dienos. Atsižvelgdami į tai, Personalo ir teisės skyriaus specialistai, atsakingi už darbuotojų įdarbinimą, priimdami tokio darbuotojo prašymą dėl priėmimo į darbą, reikalauja pateikti ir privačių interesų deklaraciją. Be to, NVI direktoriaus 2018 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. R8-189 (su vėlesniais pakeitimais ir atnaujinimais) yra įtvirtinta pareiga padalinių vadovams užtikrinti, kad priimant į darbą asmenis, pretenduojančius užimti pareigybes, kurias einant privaloma pateikti privačių interesų deklaraciją, pastarieji, prieš pasirašydami darbo sutartį, pateiktų darbuotojui, atsakingam už deklaracijų priėmimą, privačių interesų deklaraciją.

NVI direktoriaus 2020 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. R8-95 vyriausiajam teisininkui yra pavesta užtikrinti, kad viešojo pirkimo procedūrose dalyvaujantys ekspertai pateiktų privačių interesų deklaracijas. Nustatyta, kad NVI direktoriaus 2019 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. R8-170 už privačių interesų deklaracijų kontrolę atsakingam asmeniui buvo pavesta atlikti išsamią darbuotojų pateiktų privačių interesų deklaracijų apskaitą PIDTIS, įvertinti deklaracijoje nurodytus duomenis ir įpareigoti deklaruojančius asmenis ištaisyti nustatytas klaidas. Atlikus išsamią apskaitą, buvo parengtos ir NVI direktoriaus patvirtintos Rekomendacijos. NVI už privačių interesų deklaravimo kontrolę atsakingas asmuo vertintu laikotarpiu vykdė deklaracijų teikimo kontrolę, informuodavo darbuotojus apie jų pareigą laiku pateikti privačių interesų deklaracijas. NVI direktoriaus 2020 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. R8-95 vyriausiajam teisininkui yra pavesta užtikrinti, kad viešojo pirkimo procedūrose dalyvaujantys ekspertai pateiktų privačių interesų deklaracijas. Pažymėtina ir tai, kad, NVI direktoriaus įsakymu sudarant laikinąją viešojo pirkimo komisiją konkrečiam pirkimui, įsakyme yra nurodomas įpareigojimas komisijos nariams pateikti nešališkumo deklaraciją, konfidencialumo pasižadėjimą ir privačių interesų deklaraciją.

Vertinant interesų konfliktų valdymą ir nusišalinimo procedūras, nustatyta, kad NVI nėra numatyta tvarka, pagal kurią padalinių vadovai turėtų susipažinti su pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų turiniu. Tokia praktika nėra taikoma siekiant užtikrinti darbuotojų asmens duomenų apsaugą. Vadovaujantis VPIDĮ, pareigą nusišalinti turi asmuo, kuris atsiduria interesų konflikto situacijoje. VPIDĮ numato, kad įstaigos vadovas ar jo įgaliotas asmuo motyvuotu rašytiniu sprendimu nušalina deklaruojantį asmenį nuo tarnybinių pareigų atlikimo, jeigu yra pakankamas pagrindas manyti, kad šio asmens dalyvavimas yra susijęs su jo privačiais interesais ir gali sukelti interesų konfliktą. NVI už privačių interesų deklaravimo kontrolę atsakingas asmuo vykdo privačių interesų deklaravimo administravimą, kontrolę ir konsultavimą, o, nustatęs galimus interesų konfliktus, informuoja apie tai atsakingus asmenis ir teikia konsultacijas šiuo klausimu. Be to, anksčiau minėtose Rekomendacijose pateiktos rekomendacijos ir įpareigojimai siekiant užtikrinti tinkamą viešųjų ir privačių interesų konflikto prevencijos funkcionavimą, nustatyti galimus interesų konfliktus, tipinius interesų konfliktų atvejus ir numatyti priemones jų išvengti, nustatyti privačių interesų deklaravimo ir, iškilus viešųjų ir privačių interesų konfliktui, nusišalinimo arba nušalinimo nuo sprendimų priėmimo procedūras. Rekomendacijose yra detalai aprašyta nusišalinimo kilus interesų konfliktui tvarka: 1) atsiradus interesų konfliktą keliančioms privačių interesų deklaracijoje nenurodytoms aplinkybėms, nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo šių aplinkybių paaiškėjimo, privalo papildyti privačių interesų deklaraciją; 2) raštu pranešti apie interesų konfliktą tiesioginiam vadovui ir kitiems procedūroje dalyvaujantiems asmenims prieš pradėdant interesų konfliktą sukeliančio sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūrą; 3) pareikšti nusišalinimą; 4) nedalyvauti interesų konfliktą sukeliančio sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūrose (bet kokio sprendimo arba dokumentų rengimo, svarstymo ir priėmimo etapuose, nesvarbu, kaip jie įvardijami (klausimo analizavimas, pasiūlymų teikimas, sprendimų priėmimas, dalyvavimas priimant sprendimą, dalyvavimas pasitarime, darbas komitetuose / komisijose / darbo grupėse, neformaliose konsultacijose, klausimo pristatymuose ir pan.), esant kolegialiam svarstymui, išeiti iš posėdžių salės, nusišalinti nuo balsavimo priimant sprendimą / fiziškai pasišalinti, nebūti; 5) įsitikinti, kad nusišalinimo faktas būtų tinkamai užfiksuotas atitinkamame dokumente (posėdžio protokole, prašyme ir pan.); 6) rašytinį nusišalinimą gavęs komisijos / darbo grupės / kitos kolegialios institucijos pirmininkas apie nusišalinimą nedelsdamas informuoja nusišalinimą pateikusių darbuotojų tiesioginį vadovą ir Personalo ir teisės skyrių.

Dėl viešojo pirkimo procedūrose dalyvaujančių asmenų yra numatyta, kad jei interesų konflikto aplinkybės paaiškėja pačios procedūros metu, apie interesų konfliktą darbuotojas turi žodžiu informuoti kitus procedūroje dalyvaujančius asmenis arba NVI vadovą ir jokia forma nedalyvauti toliau rengiant, svarstant ar priimant interesų konfliktą keliantį ar galintį kelti sprendimą. Toks faktas turi būti tinkamai užfiksuotas protokole.

Vertinant darbuotojų švietimą, informavimą ir konsultavimą privačių interesų deklaravimo ir interesų konfliktų valdymo klausimais, nustatyta, kad darbuotojai yra mokomi, kaip ir kada reikia deklaruoti privačius interesus. Darbuotojams yra rengiami informaciniai pranešimai, kurie yra skelbiami NVI dokumentų valdymo sistemoje, dalijamasi metodine Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – VTEK) medžiaga, 2019 m. lapkričio 12 d. NVI pakviesta lektorė skaitė pranešimus interesų konfliktų ir jų prevencijos bei kitais klausimais. 2019 metais VTEK buvo suorganizuoti dveji mokymai NVI darbuotojams.

Vertinant dovanų politiką nustatyta, kad NVI nėra patvirtinta dovanų ar paslaugų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų davimo, gavimo tvarka. Tačiau NVI direktoriaus 2019 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. R8-287 patvirtintose Rekomendacijose yra įtvirtintos taisyklės, kaip elgtis padalinių vadovams ir viešojo pirkimo procedūrose dalyvaujantiems asmenims. Numatyta, kad padalinių vadovai negali priimti dovanų arba jas teikti, jei tai gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą. Taip pat nurodoma, kad rekomenduojama laikytis nulinės dovanų politikos, bei tai, kaip turėtų būti atsakoma dovanų, kaip elgtis su dovanomis, kurios buvo gautos nežinant. NVI gautos dovanos buhalterinėje apskaitoje yra apskaitomos kaip nemokamai gautas turtas.

Vertinant nepotizmą nustatyta, kad NVI dirba artimi asmenys, tarpusavyje susiję giminystės ryšiais. Rekomendacijose yra nurodyta, kad esant situacijai, kai artimi asmenys dirba NVI ir tarp šių asmenų susiklosto tiesioginio pavaldumo santykiai, padalinių vadovai privalo privačių interesų deklaracijoje nurodyti asmenis, dėl kurių kyla interesų konfliktas, apie tai raštu pranešti tiesioginiam vadovui ir raštu nusišalinti nuo sprendimų priėmimo šių asmenų atžvilgiu. NVI vykdė konsultacijas su VTEK dėl artimų asmenų darbo kartu esant pavaldumo santykiui. Buvo gautas atsakymas, kad Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas nedraudžia asmenims eiti pareigas, jeigu juos sieja artimi giminystės ar svainystės ryšiai, o jų tarnyba kartu yra susijusi su vieno iš jų tiesioginiu pavaldumu kitam arba su vieno teise kontroliuoti kitą. Tačiau tokio draudimo nebuvimas neatleidžia nuo pareigos laikytis įstatymo nuostatų, įpareigojančių vengti interesų konflikto, o šiam iškilus – nusišalinti. Atsižvelgiant į tai, NVI buvo nutarta darbuotojų, kurie darbe yra pavaldūs artimiems asmenims, pareiginiuose nuostatuose įrašyti išankstines rekomendacijas, kad jų atžvilgiu sprendimus, kurie gali sukelti interesų konfliktą, rengia, svarsto ir / ar priima direktoriaus pavaduotojas, o ne skyriaus vedėjas. NVI už privačių interesų deklaravimo priežiūrą ir kontrolę atsakingas asmuo, susipažinęs su darbuotojo privačių interesų deklaracija ir nustatęs rizikas dėl artimų asmenų darbo kartu, teikia rekomendacijas.

Išvada. Vertinimo metu nustatyta, kad nepakankamai išsamiai reglamentuotos už privačių interesų deklaravimo kontrolę NVI atsakingo asmens funkcijos. Vertinimo metu nenustatyta, kad šių funkcijų nepakankamas reglamentavimas galėtų būtų vertinamas kaip tiesioginis korupcijos rizikos veiksnys, tačiau išsamesnis reglamentavimas galėtų užtikrinti efektyvesnę privačių interesų deklaravimo ir interesų konfliktų valdymo kontrolę. Vertinimo metu taip pat nustatyta, kad nepakankamai išsamiai reglamentuota dovanų politika NVI, todėl atsiranda korupcijos pasireiškimo rizika. Atsižvelgiant į tai, kad dovanų klausimas yra tam tikra apimtimi aptartas kituose vidiniuose NVI teisės aktuose, ypatingą dėmesį skiriant viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantiems asmenims, bei į tai, kad vyksta nuolatinis darbuotojų antikorupcinis švietimas, korupcijos rizikos pasireiškimo tikimybė vertintina kaip maža.

Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje nustatyti rizikos veiksniai:

1. Nepakankamai išsamiai reglamentuotos už privačių interesų deklaravimo kontrolę NVI atsakingo asmens funkcijos.
2. NVI nepakankamai išsamiai reglamentuota dovanų politika.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiamą įtaką

Priemonė	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
Išsamiau reglamentuoti už privačių interesų deklaravimo kontrolę NVI atsakingo asmens funkcijas ir atsakomybes.	2021 m. II ketv.	Išsamiai reglamentuotos už privačių interesų deklaravimo kontrolę NVI atsakingo asmens funkcijos ir atsakomybės, sustiprinta privačių interesų deklaravimo ir interesų konfliktų valdymo kontrolė.	Parengtas dokumentas, išsamiau reglamentuojantis privačių interesų deklaravimo kontrolę vykdančio asmens funkcijas.
Parengti dovanų ar paslaugų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų	2021 m. II ketv.	Parengta dovanų ar paslaugų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų davimo, gavimo	Parengtas dokumentas, reglamentuojantis dovanų ar paslaugų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat

dovanų davimo, gavimo tvarką.		tvarka, sumažinta korupcijos rizikos veiksnių neigiama įtaka.	reprezentacijai skirtų dovanų davimo, gavimo tvarką.
-------------------------------	--	---	--

Antikorupcinė analizė ir vertinimas vietų pas gydytojus specialistus rezervavimo ir laukimo eilių sudarymo srityje

Veiklos srities analizę ir vertinimą atliko Nacionalinio vėžio instituto (toliau – NVI) Korupcijos prevencijos užtikrinimo komisija.

Analizuotas laikotarpis: 2019 m. I ketv. – 2020 m. III ketv.

Atliekant vietų pas gydytojus specialistus rezervavimo ir laukimo eilių sudarymo vertinimą NVI, buvo nustatyta, kad Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15 straipsnio³, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. V-812 „Dėl Pacientų registravimo asmens sveikatos priežiūros paslaugoms gauti tvarkos aprašo patvirtinimo“, Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus 2014 m. spalio 28 d. įsakymo Nr. 1K-287 „Dėl Asmenų registravimo į asmens sveikatos priežiūros paslaugų laukimo eiles ir šių eilių stebėsenos tvarkos aprašo ir Asmens sveikatos priežiūros paslaugų laukimo eilių stebėsenos ataskaitų formų patvirtinimo“ nuostatų įgyvendinimo tvarką NVI reglamentuoja šie teisės aktai:

– NVI direktoriaus 2015 m. sausio 2 d. įsakymas Nr. R8-257 „Dėl Nacionalinio vėžio instituto vidaus tvarkos taisyklių patvirtinimo“;

– NVI direktoriaus 2018 m. sausio 8 d. įsakymas Nr. R8-12 „Dėl Pacientų registravimo į asmens sveikatos priežiūros paslaugų laukimo eiles ir šių eilių stebėsenos Nacionaliniame vėžio instituto tvarkos aprašo TA28 patvirtinimo“ (toliau – NVI pacientų registravimo tvarkos aprašas).

Be anksčiau nurodytų teisės aktų, taip pat buvo vertinamas atsakingo asmens užpildytas NVI vietų pas gydytojus specialistus rezervavimo ir laukimo eilių sudarymo antikorupcinio analizavimo ir vertinimo klausimynas.

Vertinimo metu nustatyta, kad pacientai pas gydytojus specialistus iš anksto gali užsiregistruoti atvykę į NVI Konsultacinės poliklinikos registratūrą, paskambinę telefonu ar naudodamiesi internetine registracijos sistema *sergu.lt*. NVI pacientams registruotis per Išankstinę pacientų registracijos informacinę sistemą (IPR IS) nėra galimybės.

Vertinimo metu nustatyta, kad NVI pacientų registravimo tvarkos aprašas iš esmės atkartoja teisės aktų nuostatas ir išsamiau nedetalizuoja vidinės NVI vietų pas gydytojus specialistus rezervavimo ir laukimo eilių sudarymo tvarkos. Nėra reglamentuota, kaip NVI yra sudaromas pacientų priėmimo laikų grafikas, nėra reglamentuota, kaip NVI yra nustatomas pacientų priėmimo laikų (talonų) skaičius, kokia tvarka yra skelbiamas pacientų priėmimo laikas (talonai). NVI pacientų registravimo tvarkos apraše nėra reglamentuota tvarka, kaip yra registruojami pacientai pakartotiniam apsilankymui dėl tos pačios priežasties ir pacientai ilgalaikio sveikatos būklės stebėjimo atvejais. Nėra reglamentuoti atvejai ir procedūros, kai NVI neturi galimybės pacientui paskirti paslaugos suteikimo datos ir laiko ar negali suteikti paslaugos per nustatytą terminą. Nėra reglamentuota, kas ir kokiais atvejais gali registruoti pacientą pas gydytojus specialistus.

Vertinimo metu nustatyta, kad išankstinėje pacientų registravimo sistemoje *sergu.lt* yra skelbiami sveikatos priežiūros specialistų darbo grafikai, nors kai kuriais atvejais grafikai nėra aiškūs (pvz., pirmadieniais 7.30 val. – 7.30 val.).

Vertinimo metu nustatyta, kad NVI pacientų registravimo tvarkos apraše yra įtvirtinti maksimalūs paslaugų teikimo terminai.

Vertinant vidaus kontrolės procedūras, nustatyta, kad NVI pacientų registravimo tvarkos apraše yra reglamentuota pacientų laukimo eilių sudarymo kontrolė. Kiekvienų metų pabaigoje NVI Konsultacinės poliklinikos vedėjas fiksuoja onkologinių pacientų laukimo eiles nuo pirmojo apsilankymo NVI iki diagnozės nustatymo ir gydymo pradžios pagal onkologinių ligų lokalizacijas ir informuoja apie tai NVI direktoriaus pavaduotoją klinikai bei pateikia stebėsenos analizę kasmetinėje skyriaus ataskaitoje, kartu nuroydamas specializuotų ambulatorinių paslaugų nustatytą

laukimo trukmių viršijimo priežastis (kiekvieno mėnesio 10-ą dieną; jei ši diena ne darbo – kitą darbo dieną). Chemoterapijos skyriaus su dienos stacionaru, Išorinės spindulinės terapijos ir Konsultacinės poliklinikos skyrių administratoriai fiksuoja savo padalinių teikiamas dienos stacionaro paslaugas, kurioms taikoma stebėseną, laukimo eiles ir šią informaciją perduoda Konsultacinės poliklinikos skyriaus vedėjui.

Vertinimo metu nustatyta, kad, siekiant gerinti vietų pas gydytojus specialistus rezervavimą ir laukimo eilių sudarymą, yra planuojama įdiegti NVI pacientų kontaktų sistemą, kurią sudarytų skambučių valdymas, žinučių ir el. laiškų siuntimas, registracijos per aplikaciją ir interneto svetainę valdymas, būtų paskirtas atsakingas asmuo šiam procesui koordinuoti.

Išvada. Atlikus antikorupcinę analizę ir vertinimą vietų pas gydytojus specialistų rezervavimo ir laukimo eilių sudarymo srityje, įvertinus tai, kad NVI vertinimo laikotarpiu buvo gautas tik vienas skundas (atlikus skundo tyrimą nebuvo neginčijamų duomenų apie korupcinio pobūdžio veiką, susijusią su eilių pas gydytojus specialistus sudarymu), darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė yra maža.

Vertinimo metu nustatytas korupcijos rizikos veiksnys, didinantis korupcijos pasireiškimo rizikos lygį: NVI nepakankamai detalai ir aiškiai reglamentuotas vietų pas gydytojus specialistų rezervavimo ir laukimo eilių sudarymo procesas ir tvarka.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiamą įtaką

Priemonė	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
NVI išsamiai reglamentuoti vietų pas gydytojus specialistų rezervavimo ir laukimo eilių sudarymo procesą, tvarką, atsakingus asmenis ir jų funkcijas bei atsakomybes.	2021 m. II ketv.	Išsamiai reglamentuotas vietų pas gydytojus specialistų rezervavimo ir laukimo eilių sudarymo procesas ir tvarka; sumažinta korupcijos rizikos veiksnių neigiama įtaka.	Parengtas dokumentas, išsamiai reglamentuojantis vietų pas gydytojus specialistų rezervavimo ir laukimo eilių sudarymo procesą.

MOKSLO IR ENCIKLOPEDIJŲ LEIDYBOS CENTRE VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMO IR VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMO SRITYJE ATLIKTOS ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS IR VERTINIMO IŠVADA

Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro (toliau – MELC) direktoriaus 2020 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. 1V-18 sudaryta Korupcijos prevencijos komisija atliko viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorupcinę analizę ir vertinimą.

Analizuotas laikotarpis: 2019-01-01 – 2020-09-01.

Atliekant antikorupcinę analizę ir vertinimą, buvo nagrinėjami:

– MELC direktoriaus 2018 m. gruodžio 20 d. įsakymas Nr. 1V-51 „Dėl Pareigų, kurias einantys darbuotojai privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo“;

– MELC direktoriaus 2020 m. sausio 2 d. įsakymas Nr. 1V-1 „Dėl Pareigų, kurias einantys darbuotojai privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo“;

– MELC viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir pirkimo procedūrose dalyvaujančių darbuotojų nusišalinimo ar nušalinimo, esant interesų konfliktui, tvarkos taisyklės, patvirtintos MELC direktoriaus 2019 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. 1V-92;

– Viešojo pirkimo komisijos darbo reglamentas, patvirtintas MELC direktoriaus 2019 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. 1V-51;

– Viešųjų pirkimų organizavimo taisyklės, patvirtintos MELC direktoriaus 2019 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. 1V-51;

– MELC direktoriaus 2019 m. birželio 21 d. įsakymas Nr. 1V-52 „Dėl Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro viešųjų pirkimų iniciatorių ir organizatorių patvirtinimo“;

– MELC direktoriaus 2019 m. liepos 8 d. įsakymas Nr. 1V-55 „Dėl MELC 2019-06-21 įsakymo Nr. 1V-52 papildymo“;

– MELC direktoriaus 2019 m. liepos 11 d. raštas Nr. 1V-56 „Dėl buhalterijos vyriausiosios buhalterės <...> nušalinimo“;

– MELC direktoriaus 2019 m. rugsėjo 30 d. įsakymas Nr. 1V-93 „Dėl MELC 2019-06-21 įsakymo Nr. 1V-52 pakeitimo“;

– MELC direktoriaus 2019 m. lapkričio 19 d. įsakymas Nr. 1V-99 „Dėl MELC 2019-06-21 įsakymo Nr. 1V-52 pakeitimo“;

– MELC direktoriaus 2019 m. lapkričio 29 d. įsakymas Nr. 1V-102 „Dėl MELC 2019-06-21 įsakymo Nr. 1V-51 pakeitimo“;

– MELC direktoriaus 2019 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. 1V-106 „Dėl Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklių“;

– MELC direktoriaus 2019 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. 1V-107 „Dėl MELC prevencinio patikrinimo komisijos sudarymo“.

– Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. liepos 4 d. įsakymas Nr. P1-165 „Dėl Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro direktoriaus <...> nušalinimo“.

Pareigų, kurias einantys MELC darbuotojai privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas patvirtintas MELC direktoriaus įsakymu. Be įstaigos vadovo, jo pavaduotojo, struktūrinių padalinių vadovų, dėl atliekamų darbo pareigų ar funkcijų, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu (toliau – VIPIDĮ) 2 str. 5 d. ir 4 str. 3 d., privačių interesų deklaracijas privalo teikti ir supaprastintus pirkimus atlikti paskirti asmenys – viešųjų pirkimų iniciatoriai ir organizatoriai.

MELC direktoriaus 2018 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1V-51 „Dėl Pareigų, kurias einantys darbuotojai privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo“ yra paskirtas už darbuotojų privačių interesų deklaravimo kontrolę atsakingas asmuo. Jo teigimu, visi asmenys, kurie privalo deklaruoti interesus, yra pateikę privačių interesų deklaracijas.

Privačių interesų deklaravimo priežiūrą ir kontrolę vykdomas asmuo prižiūri, ar visi pirkimų komisijų nariai, darbuotojai, MELC direktoriaus paskirti atlikti supaprastintus pirkimus, tinkamai ir laiku yra užpildę privačių interesų deklaracijas; kontroliuoja, kad naujai į pareigas paskirti asmenys, kuriems privaloma deklaruoti interesus, per 30 kalendorinių dienų, bet ne vėliau kaip iki dalyvavimo pirkimo procedūrose, užpildytų privačių interesų deklaracijas; praneša MELC direktoriui apie komisijos narius, darbuotojus, direktoriaus paskirtus atlikti supaprastintus pirkimus, kurie nėra ar yra netinkamai deklaravę privačių interesų; informuoja privačių interesų deklaracijų neužpildžiusius ar netinkamai užpildžiusius darbuotojus apie privalomą deklaravimą ir nurodo terminą, per kurį privalu ištaisyti trūkumus; vykdo pateiktų privačių interesų deklaracijų apskaitą ir analizę Privačių interesų deklaracijų tvarkymo informacinėje sistemoje (toliau – PIDTIS).

MELC viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir pirkimo procedūrose dalyvaujančių darbuotojų nusišalinimo ar nušalinimo, esant interesų konfliktui, tvarkos taisyklėse, patvirtintose MELC direktoriaus 2019 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. 1V-92 (toliau – Taisyklės), nustatyta, kad naujai priimti MELC darbuotojai, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka privaloma deklaruoti interesus,

deklaracijas turi pateikti per 30 kalendorinių dienų nuo jų paskyrimo į naujas pareigas arba iki dalyvavimo pirkimo procedūrose pradžios.

MELC darbuotojai dirba pagal darbo sutartis. Priimant į pareigas, kurias užimantis asmuo pagal VIPIDĮ privalo deklaruoti privačius interesus, darbo skelbime nurodoma, kokius dokumentus pretendentas privalo pateikti (taip pat ir viešųjų ir privačių interesų deklaraciją). Viešųjų pirkimų iniciatoriumi, organizatoriumi ar viešųjų pirkimų komisijos nariu skiriamam darbuotojui atsakingas asmuo praneša apie pareigą deklaruoti privačius interesus.

MELC direktoriaus įsakymu paskirtas atsakingas asmuo tikrina, ar privačius interesus privalantys deklaruoti asmenys tinkamai ir laiku deklaravo galimus interesų konfliktus. Atsakingas darbuotojas įpareigotas registruoti (jei yra) pirkimo komisijos narių, asmenų, MELC direktoriaus paskirtų atlikti supaprastintus pirkimus, ir pirkimų procedūrose dalyvaujančių narių nusišalinimo ir nušalinimo atvejus, nuolat tikrinti, ar deklaruojantieji tinkamai ir laiku deklaravo galimus interesų konfliktus, privačių interesų deklaracijų neužpildžiusius ar netinkamai užpildžiusius darbuotojus informuoti apie privalomą deklaravimą ir nurodyti terminą, per kurį privalu ištaisyti trūkumus. Prieš pradėdami darbą viešųjų pirkimų organizavimo procese dalyvaujantys asmenys pasirašo nešališkumo deklaracijas, kurias registruoja už pirkimų organizavimą ir organizavimo priežiūrą MELC direktoriaus įsakymu paskirtas atsakingas asmuo.

Priėmus į pareigas, kurias einantis asmuo pagal VIPIDĮ privalo deklaruoti privačius interesus, MELC direktoriaus įsakymu paskirtas atsakingas darbuotojas tikrina, ar deklaruojantysis įvykdė VIPIDĮ reikalavimą deklaraciją pateikti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų po deklaruojančio asmens išrinkimo, priėmimo ar paskyrimo.

Atsakingas asmuo prižiūri, ar visi pirkimų komisijų nariai, darbuotojai, MELC direktoriaus paskirti atlikti supaprastintus pirkimus, ar pirkimų procedūrose dalyvaujantieji tinkamai ir laiku yra užpildę privačių interesų deklaracijas, kontroliuoja, kad naujai į pareigas paskirti asmenys, kuriems privaloma deklaruoti interesus, per 30 kalendorinių dienų, bet ne vėliau kaip iki dalyvavimo pirkimo procedūrose, užpildytų privačių interesų deklaracijas, praneša MELC direktoriui apie komisijos narius, darbuotojus, direktoriaus paskirtus atlikti supaprastintus pirkimus ar pirkimų procedūrose dalyvaujančius narius, kurie nėra ar yra netinkamai deklaravę privačius interesus, informuoja privačių interesų deklaracijų neužpildžiusius ar netinkamai užpildžiusius darbuotojus apie privalomą deklaravimą ir nurodo terminą, per kurį privalu ištaisyti trūkumus. Už darbuotojų privačių interesų deklaravimo kontrolę atsakingas asmuo informuoja darbuotojus, kad už privačių interesų deklaracijų nepateikimą, pavėluotą pateikimą, neteisingą deklaruotinių duomenų nurodymą arba deklaruotinių duomenų nenurodymą teisės aktų nustatyta tvarka atsako privačią interesų deklaraciją teikiantis darbuotojas.

Įstaigoje netaikoma praktika teikti išankstines rašytines rekomendacijas, nuo kokių tarnybinių pareigų darbuotojas privalo nusišalinti, kad išvengtų interesų konflikto. Kaip darbuotojams elgtis kilus interesų konfliktui, nustatyta Taisyklėse. Darbuotojai, nepateikę privačių interesų deklaracijų, neturi teisės dalyvauti pirkime ir turi būti atšaukti iš pirkimų komisijos nario pareigų. Draudžiama vykdyti pirkimų procedūras, jei nors vienas iš pirkimų komisijos narių, ekspertų ar darbuotojų nėra pateikęs viešųjų ir privačių interesų deklaracijos. Pirkimo procedūrose dalyvaujantys asmenys privalo nusišalinti, jei jų dalyvavimas procedūrose sukelia ar gali sukelti interesų konfliktą.

Taisyklėse išsamiai nustatyta nusišalinimo kilus interesų konfliktui tvarka. Taikoma nusišalinimo procedūra: prieš pradėdant interesų konfliktą sukeliančio ar galinčio sukelti sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūrą, darbuotojas raštu praneša apie tai pirkimų komisijos pirmininkui ir jokia forma (pavyzdžiui, raštu, žodžiu, konsultuojant, patariant ir pan.) nedalyvauja toliau rengiant, svarstant ar priimant sprendimą, galintį sukelti ar keliantį interesų konfliktą; jeigu interesų konfliktą keliančios ar galinčios kelti aplinkybės paaiškėja pačios pirkimo procedūros metu, darbuotojas apie interesų konfliktą žodžiu informuoja kitus sprendimo rengimo, svarstymo, priėmimo procedūroje dalyvaujančius asmenis, pirkimų komisijos pirmininką ir jokia forma nedalyvauja toliau rengiant, svarstant ar priimant interesų konfliktą keliantį ar galintį kelti sprendimą; darbuotojo pareiga įsitikinti, kad nusišalinimo faktas būtų tinkamai užfiksuotas dokumente (pavyzdžiui, pirkimo komisijos posėdžio protokole turėtų būti nurodyta, kas ir dėl kokios priežasties nusišalino, kada išėjo

ir sugrįžo į posėdžių salę); nusišalinęs darbuotojas negali dalyvauti privačių interesų konfliktą sukeliančio ar galinčio sukelti sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūrose. Jis turėtų palikti posėdžių salę, kabinetą ar kitą patalpą, kurioje sprendžiamas privatų interesų konfliktą keliantis ar galintis kelti klausimas, ir jokia forma daugiau nedalyvauti svarstant minėtą klausimą; apie pirkimo komisijos nario ar pirkimų procedūrose dalyvaujančio nario nusišalinimą informuotas pirkimo komisijos posėdžio pirmininkas apie tai praneša atsakingam darbuotojui.

MELC direktorius priima sprendimą dėl pirkimo komisijos narių, darbuotojų, direktoriaus paskirtų atlikti supaprastintus pirkimus, ir pirkimų procedūrose dalyvaujančių narių nusišalinimo priėmimo. Kol MELC direktorius sprendžia dėl pirkimo komisijos nario ar pirkimų procedūrose dalyvaujančio nario nusišalinimo priėmimo, pirkimo procedūra nėra stabdoma. Apie sprendimą nepriimti pareikšto nusišalinimo elektroninėmis priemonėmis per 5 (penkias) darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos pateikiami PIDTIS. Jeigu pirkimų komisijos nario ar pirkimų procedūrose dalyvaujančio nario pareikštas nusišalinimas nepriimamas, asmeniui leidžiama dalyvauti tolimesnėse pirkimo procedūrose.

Taisyklėse nustatyta, kad jeigu interesų konfliktą keliančios ar galinčios kelti aplinkybės paaiškėja pačios pirkimų procedūros metu, MELC direktorius sustabdo pirkimo komisijos nario, darbuotojo, direktoriaus paskirto atlikti supaprastintus pirkimus, ar pirkimų procedūrose dalyvaujančio nario, kuriam galbūt kilo interesų konfliktas, dalyvavimą su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimo procese ir atsakingam darbuotojui paveda atlikti to asmens su pirkimu susijusios veiklos patikrinimą. Jei tyrimo metu nustatoma, kad darbuotojas buvo patekęs į interesų konflikto situaciją ir nenusišalino nuo su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimo, MELC direktoriaus sprendimu jis yra nušalinimas nuo sprendimo priėmimo proceso ar jo stebėjimo ir įvertinama, ar dėl nustatyto interesų konflikto neatsirado Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme numatytas tiekėjo pašalinimo pagrindas. Nušalinus darbuotoją, MELC direktoriaus paskirtą atlikti supaprastintus pirkimus, vadovas supaprastintiems pirkimams atlikti paskiria naują asmenį, kol bus atliktas nušalintojo asmens veiklos patikrinimas. Dėl pirkimo komisijos nario ar pirkimų procedūrose dalyvaujančio nario nušalinimo pirkimo procedūra nėra stabdoma, jei sprendimui priimti pakanka pirkimo procedūrose dalyvaujančių asmenų. Jei pirkime dalyvaujančių asmenų sprendimui priimti nepakanka, MELC direktorius sprendžia dėl naujo pirkimo komisijos nario ar pirkimų procedūrose dalyvaujančio nario skyrimo. Nušalinus pirkimo komisijos narį ar pirkimų procedūrose dalyvaujantį narį, atsižvelgus į nušalinto asmens atžvilgiu atlikto tyrimo rezultatus, likę pirkimo procedūrose dalyvaujantys asmenys sprendžia, ar tikslinga peržiūrėti iki tol buvusius pirkimų procedūrų etapus ir priimti naujus sprendimus.

MELC direktoriaus paskirtas už darbuotojų privačių interesų deklaravimo kontrolę atsakingas asmuo pagal įstaigos darbuotojų poreikį arba esant VIPIDĮ nuostatų pokyčiams informuoja darbuotojus apie deklaravimo taisyklių pasikeitimus, siunčia mokamąją medžiagą, konsultuoja dėl deklaracijų pateikimo iškilusiais klausimais. 2020 metais sausio mėnesį visiems darbuotojams, privalantiems deklaruoti privačius interesus, buvo siūsta atmintinė ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos parengta mokomoji medžiaga apie privačių interesų deklaravimą.

Analizuotu laikotarpiu neužfiksuota atvejų, kai asmuo nusišalino dėl interesų konflikto dėl to, kad jis ar jam artimas asmuo yra juridinio asmens dalyvis arba dėl asmens ar jam artimų asmenų narystės ar (ir) einamų pareigų juridiniuose asmenyse, bet buvo atvejų, kai MELC dirbantys asmenys buvo nušalinti siekiant išvengti interesų konflikto.

MELC dirba keli artimi asmenys, tarpusavyje susiję giminystės ryšiais. Siekiant suvaldyti galimas su nepotizmu susijusias interesų konfliktų rizikas, laikomasi įsakymų dėl nušalinimo. MELC nepotizmo rizikos intensyvumas (toliau – NRI) 2020 m. yra apie 10 procentų.

MELC neturi dovanų ar paslaugų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų davimo, gavimo tvarkos. MELC nėra registruojamos, įvertinamos ir apskaitomos gaunamos ar duodamos dovanos.

MELC dokumentuose nėra nustatyta pareiga darbuotojams informuoti MELC vadovybę ir (ar) atsakingus asmenis apie dalyvavimą konkursuose ir papildomoje veikloje, dėl kurių gali atsirasti intereso konflikto tikimybė arba tai gali turėti įtakos vykdant funkcijas MELC. Šiuo atveju laikomasi

Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 6 str. 1 d. 1 p., kuriuo nustatyta, kad deklaruojantis asmuo deklaracijoje privalo nurodyti savo vardą, pavardę, asmens kodą, darbovietę (darbovietes) ir pareigas (statusą), dėl kurių privalo deklaruoti privačius interesus, taip pat kitas darbovietes ir (ar) einamas pareigas.

Pažymėtina, kad atsižvelgta į Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos Vidaus audito skyriaus 2019 m. kovo 22 d. pažymoje Nr. VA-6 „Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir jai pavaldžių 17 institucijų galimos korupcijos tikimybės viešuosiuose pirkimuose vidaus auditas“ nurodytus siūlymus: buvo parengtos ir MELC direktoriaus įsakymu patvirtintos Taisyklės, visi darbuotojai, iki vykdyto audito nedeklaravę viešųjų ir privačiųjų interesų, juos deklaravo iki 2019 m. vasario 27 d.

Išvada. Atlikus viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorpceinę analizę ir vertinimą MELC, darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė yra maža.

Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje nustatyti rizikos veiksniai:

1. MELC viešųjų ir privačių interesų deklaravimą reglamentuojančiuose dokumentuose nėra aiškiai nustatyta pretendentų, kandidatuojančių į pareigas, kurias užimantis asmuo pagal VIPIDĮ privalo deklaruoti privačius interesus, privačių deklaracijų duomenų tikrinimo tvarka.

2. MELC vidaus dokumentuose nėra aiškiai nustatyta, į kokias pareigas pretenduojančių asmenų prašoma deklaruoti interesus.

3. MELC vidaus dokumentuose trūksta nuostatų, kurios reglamentuotų galimo interesų konflikto situacijos išsprendimą asmens, priimamo į pareigas, kurias užimant pagal VIPIDĮ privaloma deklaruoti privačius interesus, bet jo neprašoma kartu su dokumentais pateikti deklaracijos.

4. MELC dokumentuose nėra nustatyta pareiga darbuotojams informuoti MELC vadovybę ir (ar) atsakingus asmenis apie dalyvavimą konkursuose ir papildomoje veikloje, dėl kurių gali atsirasti intereso konflikto tikimybė arba tai gali turėti įtakos vykdant funkcijas MELC.

5. MELC vidaus dokumentuose neregamentuota dovanų, paslaugų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų davimo, gavimo tvarka, MELC gautų dovanų registravimas, įvertinimas ir apskaitymas.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiamą įtaką

Priemonė	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
Nustatyti MELC dokumentuose pretendentų, kandidatuojančių į pareigas, kurias užimantis asmuo pagal VIPIDĮ privalo deklaruoti privačius interesus, privačių deklaracijų duomenų tikrinimo tvarką.	2021 m. II ketv.	Bus aiškiau reglamentuotos galimų privačių interesų konfliktų valdymo procedūros.	MELC viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir pirkimo procedūrose dalyvaujančių darbuotojų nusišalinimo ar nušalinimo, esant interesų konfliktui, tvarkos taisyklėse nustatyta pretendentų, kandidatuojančių į pareigas, kurias užimantis asmuo pagal VIPIDĮ privalo deklaruoti privačius interesus, privačių deklaracijų duomenų tikrinimo tvarka.
Papildyti MELC vidaus dokumentus pareigų, į	2021 m. II ketv.	Bus aiškiau reglamentuotos	MELC viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir pirkimo

kurias pretenduojančių asmenų prašoma deklaruoti privačius interesus, sąrašu.		galimų privačių interesų konfliktų valdymo procedūros.	procedūrose dalyvaujančių darbuotojų nusišalinimo ar nušalinimo, esant interesų konfliktui, tvarkos taisyklės papildytos pareigų, į kurias pretenduojančių asmenų prašoma deklaruoti privačius interesus, sąrašu.
Papildyti MELC vidaus dokumentus nuostatomis, kurios reglamentuotų galimo interesų konflikto situacijos išsprendimą asmens, priimamo į pareigas, kurias užimant pagal VIPIDĮ privaloma deklaruoti privačius interesus, bet jo neprašoma kartu su dokumentais pateikti deklaracijos.	2021 m. II ketv.	Bus aiškiau reglamentuotos galimų privačių interesų konfliktų valdymo procedūros.	MELC viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir pirkimo procedūrose dalyvaujančių darbuotojų nusišalinimo ar nušalinimo, esant interesų konfliktui, tvarkos taisyklės papildytos nuostatomis, kurios išsprendė asmens, priimamo į pareigas, kurias užimant pagal VIPIDĮ privaloma deklaruoti privačius interesus, bet jo neprašoma kartu su dokumentais pateikti deklaracijos, galimo interesų konflikto situaciją.
Nustatyti MELC dokumentuose pareigą darbuotojams informuoti MELC vadovybę ir (ar) atsakingus asmenis apie dalyvavimą konkursuose ir papildomoje veikloje, dėl kurių gali atsirasti intereso konflikto tikimybė arba tai gali turėti įtakos vykdant funkcijas MELC.	2021 m. II ketv.	Bus aiškiau reglamentuotos galimų privačių interesų konfliktų valdymo procedūros.	MELC viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir pirkimo procedūrose dalyvaujančių darbuotojų nusišalinimo ar nušalinimo, esant interesų konfliktui, tvarkos taisyklėse nustatyta pareiga darbuotojams informuoti MELC vadovybę ir / ar atsakingus asmenis apie dalyvavimą konkursuose ir papildomoje veikloje, dėl kurių gali atsirasti intereso konflikto tikimybė arba tai gali turėti įtakos vykdant funkcijas MELC.
Parengti MELC dovanų, paslaugų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų davimo, gavimo tvarkas, MELC gautų dovanų registravimo, įvertinimo ir apskaitymo tvarką.	2021 m. II ketv.	Bus aiškiau reglamentuotos galimų privačių interesų konfliktų valdymo procedūros.	Parengtos MELC dovanų, paslaugų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų davimo, gavimo tvarkos, MELC gautų dovanų registravimas, įvertinimas ir apskaitymas.

EUROPOS SOCIALINIO FONDO AGENTŪROJE VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO IR INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMO SRITYJE ATLIKTOS ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS IR VERTINIMO IŠVADA

Europos socialinio fondo agentūroje (toliau – ESFA) atlikta viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorpucinė analizė ir vertinimas. Vertinimą atliko ESFA teisininkė.

Analizuotas laikotarpis: 2019 m. III ketv. – 2020 m. II ketv.

Atliekant antikorpucinę analizę ir vertinimą, buvo nagrinėjami:

– ESFA direktoriaus 2020 m. vasario 17 d. įsakymas Nr. V-2020-00017 „Dėl privačių interesų deklaravimo“;

– ESFA atmintinė (DI-005) dėl privačių interesų deklaracijų pildymo;

– Etikos kodeksas, patvirtintas ESFA direktoriaus 2017 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. V-2017-00041;

– ESFA taikomų korupcijos prevencijos priemonių planas 2019–2021 metams, patvirtintas 2019 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-2019-00107;

Taip pat organizuoti pokalbiai su ESFA Personalo, Projektų valdymo, Pirkimų ir projektų valdymo skyriaus darbuotojais, nagrinėti ESFA darbuotojo nešališkumo pasižadėjimas, ESFA dovanų politika, atlikta analizė, ar visi interesus deklaruoti privalantys asmenys yra pateikę deklaracijas.

ESFA privačių interesų deklaravimo priežiūrą ir kontrolę, interesų konfliktų prevenciją atlieka direktoriaus įsakymu paskirti asmenys – Personalo skyriaus vedėjas (jo atostogų metu – personalo specialistas) bei Pirkimų ir projektų valdymo skyriaus vedėjas. Taip pat vadovai įpareigoti periodiškai susipažinti su jiems pavaldžių darbuotojų deklaracijomis.

ESFA vidaus dokumentuose reglamentuota, kokių veiksmų turi imtis darbuotojai, siekdami išvengti interesų konflikto situacijų, numatyta tvarka, kaip darbuotojai privalo deklaruoti privačius interesus, bei atsakomybė už šių reikalavimų nesilaikymą. Vidaus darbo tvarkos taisyklėse numatyta, kad pirmą darbo dieną ESFA darbuotojas, be kitų vidaus dokumentų, pasirašytinai taip pat supažindinamas su Etikos kodeksu ir pasirašo Nešališkumo pasižadėjimą.

ESFA Etikos kodekso normos taikomos ir yra privalomos visiems be išimties ESFA darbuotojams, kad būtų išvengta situacijų, kurios gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktus, ar veiklos, nesuderinamos su viešuoju interesu, kuria siekiama neteisėtos naudos sau ar savo artimiesiems ar sudaromos sąlygos kitiems asmenims turėti naudos. Etikos kodekse, be kitų veiklos principų, išskirtas nešališkumo ir nepriklausomumo principas, kuris apima reikalavimą, jog darbuotojo veikla ir elgesys neturi būti pagrįsti asmeniniu, šeiminiu ar kitokiu suinteresuotumu ar spaudimu iš kitų asmenų, bei nepiktnaudžiavimo savo padėtimi principas, apimantis reikalavimus rengiant, svarstant ir priimant sprendimus, susijusius su ESFA veikla, vadovautis tik viešu interesu, nenaudoti savo pareigų ir įtakos tiesioginei ar netiesioginei finansinei ar kitai turtinei naudai sau, artimiesiems ar kitiems asmenims gauti, nesudaryti jokių sąlygų ar prielaidų kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktui, o jam kilus, imtis priemonių jam pašalinti, pirmenybę suteikiant valstybės ir visuomenės interesams, bei informuoti apie tai savo tiesioginį vadovą, taip pat nepriimti nei tiesiogiai, nei netiesiogiai dovanų ar kito atlygio iš asmenų, kurie gali būti suinteresuoti tam tikrais ESFA darbuotojo veiksmais ar sprendimais. Etikos kodekso V dalyje detalizuoti ESFA darbuotojo veiksmai, kurių jis turi imtis, siekdamas išvengti interesų konflikto.

Nešališkumo pasižadėjimu ESFA darbuotojas pasirašytinai įsipareigoja vykdyti darbo funkcijas nešališkai, atstovauti viešiesiems interesams, nusišalinti nuo pareigų, kurias vykdant gali kilti interesų konflikto situacija, apie tai nedelsiant raštu informuoti tiesioginį vadovą (galimos interesų konflikto situacijos detalizuotos pasižadėjime). Už Nešališkumo pasižadėjimo nuostatų pažeidimą numatyta teisės aktuose nustatyta atsakomybė.

ESFA direktoriaus 2020 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. V-2020-00017 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ (toliau – Įsakymas) numatytas pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti (pasikeitus duomenims – patikslinti) privačius interesus, sąrašas. Šiuo Įsakymu taip pat paskirti

įgaliojimai atlikti privačių interesų deklaravimo priežiūrą ir kontrolę, detalizuotos įgaliotų asmenų atliekamos funkcijos. Įsakyme numatyti terminai, kuriais remdamiesi deklaraujantys asmenys turi pateikti deklaracijas, numatyta tiesioginių vadovų supažindinimo / susipažinimo su pateiktomis deklaracijomis tvarka, kitos pareigos.

Į pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašą taip pat yra papildomai įtrauktos pareigybės, kurias einantys asmenys pagal Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymą neprivalo deklaruoti privačių interesų, tačiau jiems tokia pareiga gali būti nustatyta įstaigos vadovo sprendimu (Projektų valdymo (I, II, III) skyriaus programos vadovas, Projektų valdymo (I, III) skyriaus projektų vertinimo koordinatorius). Visi asmenys, kurie ESFA privalo deklaruoti interesus, yra pateikę privačių interesų deklaracijas.

ESFA taikomų korupcijos prevencijos priemonių plane 2019–2021 metams numatytos priemonės, susijusios su tinkamu interesų deklaravimu ir interesų konfliktų prevencija. 2019 metais buvo numatyta ir įvykdyta priemonė parengti atmintinę dėl privačių interesų deklaracijų pildymo, taip suteikiant ESFA darbuotojams daugiau žinių apie privačių interesų deklaracijų pildymą (Atmintinė DI-005). Atmintinėje (DI-005) pateikiami praktiniai patarimai deklaraujantiems asmenims, kaip teisingai užpildyti privačių interesų deklaraciją. Taip pat kiekvienų metų IV ketvirtį Personalo skyriui numatyta priemonė priminti darbuotojams / informuoti el. paštu apie viešųjų ir privačių interesų deklaravimo svarbą ir būtinybę, tokiu būdu siekiant, kad visi darbuotojai, kuriems pareiga teikti deklaraciją numatyta vidaus ir išorės teisės aktuose, būtų pateikę deklaraciją.

Deklaruojantieji interesus privalo pateikti deklaraciją Personalo skyriaus vedėjui iki darbo sutarties sudarymo. Asmuo, pradėjęs eiti pareigas, kurias einant privaloma deklaruoti interesus, per 1 mėnesį nuo darbo sutarties sudarymo dienos privalo deklaraciją elektroninėmis priemonėmis pateikti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai (toliau – VTEK). Jeigu darbo sutarties galiojimo metu pateikti duomenys pasikeičia, deklaraujantis asmuo privalo deklaraciją patikslinti per 30 kalendorinių dienų nuo duomenų pasikeitimo dienos. Jeigu paaiškėja naujos aplinkybės, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas, deklaraujantis asmuo privalo deklaraciją papildyti nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas po šių aplinkybių paaiškėjimo.

ESFA tikrinama, ar privačius interesus privalantys deklaruoti asmenys tinkamai ir laiku deklaravo galimus interesų konfliktus: Personalo skyrius kasmet pirmą ketvirtį vykdo 20 proc. darbuotojų deklaracijų patikrinimą, informuoja apie pasitaikančias sistemines klaidas, rastus neatitikimus, dokumentuoja deklaracijų patikrinimo faktą. Pirkimų ir projektų valdymo skyrius vykdo pirkimuose dalyvaujančių subjektų deklaracijų kontrolę. Taip pat vadovai įpareigoti kiekvienų metų pirmą ketvirtį susipažinti su jiems pavaldžių darbuotojų deklaracijomis; naujai paskirtų vadovų atveju – kiekvienas vadovas per mėnesį nuo jo paskyrimo dienos turi kreiptis į Personalo vedėją el. paštu ir susipažinti su jam pavaldžių darbuotojų deklaracijomis. Visi deklaracijas privalantys pildyti darbuotojai turi informuoti savo tiesioginį vadovą apie deklaracijos užpildymą ir / arba patikslinimą per mėnesį nuo šio veiksmo atlikimo dienos, suformuodami užduotį per DVS.

Pirkimuose dalyvaujantys subjektai privalo pateikti deklaraciją ir, ją pateikę, per DVS suformuoti susipažinimo užduotį Pirkimų ir projektų valdymo skyriaus vedėjui.

ESFA yra reglamentuota nusišalinimo kilus interesų konfliktui tvarka (Etikos kodekse, ESFA darbuotojo nešališkumo pasižadėjime), Viešojo pirkimo nešališkumo deklaracijoje (forma FR-122) numatyti veiksmai, kai asmuo gali būti patekęs į intereso konflikto situaciją ir nenusišalino nuo su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimo (t. y. kai interesų konflikto grėsmė iškyla tiesiogiai jau svarstant, priimant konkretų klausimą).

Vertinant, ar ESFA tikrinama, ar deklaruojantieji įvykdė VIPIDĮ reikalavimą deklaracijas pateikti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų po deklaruojančio asmens išrinkimo, priėmimo ar paskyrimo, galima pastebėti tam tikrų kontrolės trūkumų. Iš išorės naujai priimamas darbuotojas, privalantis deklaruoti interesus, turi pateikti deklaraciją Personalo skyriui iki darbo sutarties sudarymo, ir toks įpareigojimas atitinka VIPIDĮ 5 str. 3 d. nuostatas. Tokiu būdu iki priėmimo į darbą užtikrinama, kad pretendentas išviešina savo privačius interesus, dėl kurių einant šias pareigas gali kilti interesų konfliktas, ir darbdavys iki darbo sutarties sudarymo turi galimybę įvertinti galimas rizikas. Asmuo, pradėjęs eiti šias pareigas, privalo per 30 kalendorinių dienų šią deklaraciją

elektroninėmis priemonėmis pateikti VTEK. Tas pats reikalavimas taikomas ir esamiems ESFA darbuotojams, kurie į pareigas, dėl kurių reikia deklaruoti privačius interesus, paskiriami / išrenkami iš vidaus – jie patys turi pareigą per 30 kalendorinių dienų pateikti deklaraciją VTEK. ESFA deklaracijos pateikimo laiku fakto nebetikrina. Manytina, kad nepatikrinus naujai į pareigas paskirto darbuotojo deklaracijos pateikimo fakto, gali susidaryti prielaidos kilti rizikai, kad deklaracija nebus pateikta laiku VIPIDĮ ir ESFA vidaus dokumentuose numatytu terminu. Šią aplinkybę ESFA turi galimybę patikrinti, priešingai nei, pavyzdžiui, darbuotojo pareigą per 30 kalendorinių dienų patikslinti deklaraciją, jeigu pasikeitė jos duomenys. Agentūra neturi galimybių pati sužinoti, ar pasikeitė kokie nors deklaruojančiojo asmens duomenys, todėl už deklaracijos patikslinimą laiku atsakingas pats darbuotojas. Naujai į pareigas paskirtų darbuotojų deklaracijų pateikimo faktą ESFA gali patikrinti, o nustačiusi, kad deklaracija nepateikta laiku, pareikalauti ją nedelsiant pateikti ir tokiu būdu užtikrinti, kad ESFA pareigas, dėl kurių reikia deklaruoti privačius interesus, pradėję eiti asmenys vykdytų su tokiomis pareigomis susijusius teisės aktuose nustatytus skaidrumo reikalavimus.

ESFA darbuotojai yra mokomi, informuojami, kaip ir kada reikia deklaruoti privačius interesus, nusišalinti nuo sprendimų priėmimo, kurie gali sukelti interesų konflikto situacijas, periodiškai siunčiami priminimai, gairės darbuotojams elektroniniais laiškais apie interesų deklaravimo svarbą, susipažinimui persiunčiamos VTEK rekomendacijos, taip pat informuojama / priminama žodžiu įvairių susirinkimų metu.

ESFA yra parengta ir intranete bei interneto svetainėje paskelbta Dovanų politika. Joje numatyta, kad ESFA nepriimamos jokios dovanos, teikiamos dėl ESFA darbuotojų funkcijų. Išimtis taikoma tik dovanoms pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtoms dovanoms. Jei tokios dovanos vertė neviršija 150 eurų, ESFA darbuotojas gali ją pasilikti sau. Jei tokios dovanos vertė viršija 150 eurų, ji laikoma valstybės nuosavybe. ESFA darbuotojas tokiu atveju turi perduoti dovaną saugoti agentūroje. Šios dovanų politikos nuostatos atitinka VIPIDĮ 13 str. numatytus dovanų priėmimo apribojimus, tačiau paminėtina, kad ESFA nėra patvirtintos dovanų įvertinimo, registravimo, saugojimo tvarkos (VIPIDĮ 13 str. 3 d. numatyta, kad tokia dovana įvertinama ir saugoma institucijos ar įstaigos vadovo nustatyta tvarka).

Išvada. Atlikus viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities ESFA antikorupcinę analizę ir vertinimą, darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė yra maža.

Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje nustatyti rizikos veiksniai:

1. ESFA nėra patvirtintos dovanų įvertinimo, registravimo, saugojimo tvarkos.
2. Nepakankama kontrolė, ar deklaruojantieji įvykdė VIPIDĮ reikalavimą deklaracijas pateikti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų po deklaruojančio asmens išrinkimo, priėmimo ar paskyrimo.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiamą įtaką

Priemonė	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
----------	-----------------	---------------------	----------------------

Sumažinti riziką dėl deklaracijų nepateikimo laiku priėmus naujus darbuotojus.	Nuolat	Personalo skyrius vykdys sistemingus patikrinimus, ar naujai į pareigas, dėl kurių reikia deklaruoti privačius interesus, paskirti / išrinkti darbuotojai per 30 kalendorinių dienų pateikė deklaraciją.	Personalo skyrius vykdys patikrinimų, ar naujai į pareigas, dėl kurių reikia deklaruoti privačius interesus, paskirti / išrinkti darbuotojai per 30 kalendorinių dienų pateikė deklaraciją, skaičius.
Suteikti galimybę visiems ESFA darbuotojams pateikti kylančius klausimus dėl interesų konfliktų tikimybės darbe, sukuriant rubriką intranete, informuojant apie interesų konflikto pavyzdines situacijas.	2020 m. IV ketv.	Suteikiant galimybę ESFA darbuotojams pateikti kylančius klausimus dėl interesų konfliktų tikimybės darbe, bus sumažinta tikimybė kilti interesų konfliktams.	ESFA intranete sudaryta techninė galimybė darbuotojams pateikti kylančius klausimus dėl interesų konfliktų tikimybės darbe, sukurta dažniausiai užduodamų klausimų ir atsakymų rubrika.
Patvirtinti dovanų įvertinimo, registravimo, saugojimo ESFA tvarką.	2020 m. IV ketv.	Bus išsamiau reglamentuota dovanų politika ESFA, darbuotojams bus aiškios dovanų įvertinimo, registravimo, saugojimo procedūros.	Patvirtinta dovanų įvertinimo, registravimo, saugojimo ESFA tvarka.

**KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO MOKYMO PLĖTROS CENTRE
FORMALIOJO PROFESINIO MOKYMO PROGRAMŲ IR JŲ MODULIŲ IŠORINIO
VERTINIMO VEIKLOS SRITYJE ATLIKTOS ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS IR
VERTINIMO IŠVADA**

Darbo grupė, sudaryta Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro (toliau – KPMPC) direktoriaus 2020 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V1-80 „Dėl darbo grupės antikorpucinei analizei ir vertinimui atlikti sudarymo“, atliko antikorpucinį vertinimą ir analizę formaliojo profesinio mokymo programų ir jų modulių išorinio vertinimo veiklos srityje.

Analizuotas laikotarpis: 2020 m. I ketv. – 2020 m. III ketv.

Atliekant antikorpucinę analizę ir vertinimą, buvo nagrinėjami:

– Profesinio mokymo programų rengimo ir registravimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2018 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. V-925 „Dėl Profesinio mokymo programų rengimo ir registravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas);

– Formaliojo profesinio mokymo programų vertinimo formos, patvirtintos KPMPC direktoriaus 2019 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. V1-30 „Dėl profesinio mokymo programos vertinimo formos patvirtinimo“;

– pokalbių su atsakingais už formaliojo profesinio mokymo programų ir jų modulių vertinimo proceso organizavimą KPMPC Profesinio mokymo programų rengimo skyriaus darbuotojais duomenys.

KPMPC už formaliojo profesinio mokymo programų ir jų modulių vertinimą atsakingas Profesinio mokymo programų rengimo skyrius (toliau – Skyrius). Už tai atsakingų Skyriaus dviejų

darbuotojų pareigybių aprašymuose tiesiogiai nustatyta funkcija – formaliojo profesinio mokymo programų ir jų modulių vertinimo organizavimas ir vykdymas.

Formaliojo profesinio mokymo programų ir jų modulių vertinimas vykdomas vadovaujantis Tvarkos aprašu, kuriame nustatyta formaliojo profesinio mokymo programų ir jų modulių (toliau – Profesinio mokymo programa) vertinimo tvarka. Programos rengėjas parengtą Profesinio mokymo programą kartu su prašymu pateikia KPMPC įvertinti.

Kiekvienai Profesinio mokymo programai įvertinti KPMPC perkamos dviejų išorės vertintojų (toliau – Vertintojas) paslaugos. Pirkimai vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis, KPMPC viešųjų pirkimų tvarkos aprašu²⁴ bei Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu²⁵. Pagal Tvarkos aprašą, Profesinio mokymo programą vertina ne mažiau kaip du atitinkamo sektoriaus profesinio komiteto nariai arba atitinkamos srities specialistai, o reglamentuojamų profesijų atveju – atitinkamą sritį reguliuojančių kompetentingų institucijų specialistai. Vertintojams yra siunčiama parengta Profesinio mokymo programa ir vertinimo forma „Formaliojo profesinio mokymo programos vertinimo išvada“ (toliau – Vertinimo išvada) arba forma „Formaliojo profesinio mokymo programos modulio vertinimo išvada“, jeigu vertinamas naujas pasirenkamasis modulis. Parengtos Profesinio mokymo programos vertinimas atliekamas per 20 darbo dienų nuo Profesinio mokymo programos pateikimo KPMPC vertinti dienos. Šis terminas dėl objektyvių priežasčių gali būti pratęstas, bet ne ilgesniam kaip 10 darbo dienų terminui.

Vertintojai Profesinio mokymo programą vertina pagal Tvarkos apraše nustatytus vertinimo kriterijus.

Įvertinę Profesinio mokymo programą, Vertintojai KPMPC pateikia Vertinimo išvadą, kurias peržiūri KPMPC Skyriaus darbuotojai, ir, jeigu yra pastabų, Profesinio mokymo programa grąžinama ją tobulinti Rengėjui.

Grąžintą tobulinti Profesinio mokymo programą rengėjas turi pateikti pakartotinai vertinti KPMPC ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Vertinimo išvadų gavimo dienos. Pakartotinis Profesinio mokymo programos vertinimas atliekamas per 10 darbo dienų nuo Profesinio mokymo programos pakartotinio pateikimo KPMPC vertinti dienos. KPMPC Skyriaus darbuotojai patikrina, ar Profesinio mokymo programa yra pakoreguota atsižvelgiant į vertinimo metu nustatytus neatitikimus ir užpildo vertinimo formą „Formaliojo profesinio mokymo programos vertinimo forma“ arba formą „Formaliojo profesinio mokymo programos modulio vertinimo forma“, jeigu vertintas naujas pasirenkamasis modulis. Profesinio mokymo programos vertinimo formą pasirašo vertinęs ir (ar) vertinimą organizavęs Skyriaus darbuotojas ir KPMPC direktorius.

Jeigu Profesinio mokymo programa yra atmetama, pakartotinai ją vertinti galima teikti ne anksčiau kaip po 30 darbo dienų.

Pažymėtina, kad Vertintojui pateikus pastabas Profesinio mokymo programai jo veikla faktiškai tuo baigiasi. Skyriaus darbuotojai, peržiūrėdami ekspertų vertinimą, iš dalies dubliuoja vertinimo procesą. Aiškesnis vertinimo proceso bei Vertintojų ir Skyriaus darbuotojų atsakomybių reglamentavimas suteiktų daugiau aiškumo ir skaidrumo.

Taip pat pažymėtina, kad siūlytina didinti Profesinio mokymo programos rengėjų atsakomybę dėl Profesinio mokymo programos turinio. Tam Tvarkos apraše siūlytina įtvirtinti nuostatas, kad Profesinio mokymo programos rengėjas, teikdamas prašymą KPMPC vertinti Profesinio mokymo programą, pridėtų ne mažiau kaip dviejų atitinkamos srities profesinio mokymo teikėjų, o reglamentuojamų profesijų atveju – ir atitinkamą sritį reguliuojančių kompetentingų institucijų raštiškus atsiliepimus (suderinimus) apie parengtą Profesinio mokymo programą ir pritarimą tokios Profesinio mokymo programos teikimui vertinti.

KPMPC direktorius arba rengėjas parengtą arba atnaujintą Profesinio mokymo programą teikia Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registro tvarkytojui, t. y. Švietimo informacinių

²⁴ Kvalifikacijų ir profesini mokymo plėtros centro direktoriaus 2017 m. rugpjūčio 18 d. įsakymas Nr. V1-177 „Dėl Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

²⁵ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. 1S-97 „Dėl Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

technologijų centrui, įregistruoti. Apie parengtą arba atnaujintą Profesinio mokymo programą KPMPC skelbia savo interneto svetainėje.

Išvada. Atlikus formaliojo profesinio mokymo programų ir jų modulių išorinio vertinimo veiklos srities KPMPC antikorupcinę analizę ir vertinimą, darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė yra maža.

Formaliojo profesinio mokymo programų ir jų modulių išorinio vertinimo veiklos srityje nustatytas rizikos veiksnys: nepakankamai aiškiai apibrėžtos KPMPC Skyriaus darbuotojų ir Vertintojų funkcijos ir atsakomybės Profesinio mokymo programų vertinimo aspektu, egzistuoja darbuotojų ir ekspertų funkcijų / atliekamų darbų bei atsakomybių dubliavimas.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiamą įtaką

Priemonė	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
KPMPC vidaus dokumentuose išsamiau reglamentuoti Profesinio mokymo programų vertinimo procesus ir juos organizuojančių ir atliekančių subjektų funkcijas.	2021 m. IV ketv.	KPMPC vidaus dokumentuose išsamiau reglamentuota Programų vertinimo eiga, KPMPC darbuotojų ir Vertintojų funkcijos ir dalyvavimo bei atsakomybių ribos Profesinio mokymo programų vertinimo procese. Minimizuotas galimas KPMPC Skyriaus darbuotojų ir Vertintojų funkcijų ir veiklų persidengimas. Išgryninti ir detalizuoti Profesinio mokymo programų vertinimo kriterijai leis tiksliau įvertinti Profesinio mokymo programas.	<p>Aiškios ir išsamiai reglamentuotos KPMPC Skyriaus darbuotojų funkcijos ir dalyvavimo bei atsakomybių ribos Profesinio mokymo programų vertinimo procese, eliminuotas dalyvavimas vertinimo procese.</p> <p>Aiškios ir išsamiai reglamentuotos Vertintojo funkcijos ir dalyvavimo bei atsakomybių ribos Profesinio mokymo programų vertinimo procese.</p> <p>Nustatyti tikslesni Profesinio mokymo programos vertinimo kriterijai, padedantys Vertintojui tiksliau įvertinti Profesinio mokymo programą.</p> <p>Patikslintos Profesinio mokymo programų vertinimo formos.</p>

VALSTYBINIO MOKSLINIŲ TYRIMŲ INSTITUTO FIZINIŲ IR TECHNOLOGIJOS MOKSLŲ CENTRO VIEŠŲJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO IR INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMO SRITYJE ATLIKTOS ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS IR VERTINIMO IŠVADA

Valstybiniame mokslinių tyrimų institute Fizinių ir technologijos mokslų centre (toliau – FTMC) atlikta viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorupcinė analizė ir vertinimas.

Analizuotas laikotarpis: 2019 m. I ketv. – 2020 m. III ketv.

Atliekant antikorupcinę analizę ir vertinimą, buvo nagrinėjami:

– FTMC įstatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. 1500 „Dėl Lietuvos tekstilės instituto reorganizavimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010

m. kovo 17 d. nutarimo Nr. 302 „Dėl Chemijos instituto, Fizikos instituto ir Puslaidininkų fizikos instituto reorganizavimo“ pakeitimo“;

– FTMC Darbo tvarkos taisyklės, patvirtintos FTMC direktoriaus 2019 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. A-67 „Dėl Darbo tvarkos taisyklių patvirtinimo“;

– FTMC direktoriaus 2020 m. sausio 30 d. įsakymas Nr. A-12 „Dėl 2017 m. kovo 30 d. įsakymo Nr. A-29 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ pakeitimo“.

FTMC veiklos sritys neatitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – KPIĮ) 6 straipsnio 3 dalyje nustatytų kriterijų, pagal kuriuos įstaigos veiklos sritys priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.

Per analizuojamąjį laikotarpį FTMC nebuvo nustatyta korupcinio pobūdžio nusikalstama ar kita panašaus pobūdžio veika.

Yra sudarytas ir FTMC vadovo patvirtintas pareigybių sąrašas, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus. Į sąrašą įtraukti FTMC darbuotojai, kuriems pareiga deklaruoti viešuosius ir privačiuosius interesus kyla vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – VIPIDĮ) 4 straipsnio 3 dalies 8 punktu, taip pat mokslinių skyrių vadovai, kurie FTMC atlieka struktūrinio padalinio vadovo funkcijas, nors tai ir nėra atitinkama pareigybė. FTMC yra mokslinių tyrimų institutas, kurio didžioji dalis struktūrinių padalinių yra skyriai, vykdančys mokslinius tyrimus. Moksliniams skyriams vadovauja mokslo darbuotojai, t. y. moksliniame skyriuje skyriaus vadovas nėra atskira pareigybė, o funkcija, priskirta konkrečiam mokslo darbuotojui.

FTMC yra paskirtas asmuo, kuris atlieka privačių interesų deklaravimo priežiūrą ir kontrolę. Ši funkcija paskirta Dokumentų valdymo tarnybos vadovui. FTMC nėra paskirto asmens, kuris atlieka interesų konfliktų valdymo prevenciją. Įstaigoje kontroliuojama, ar interesus privalantys deklaruoti asmenys yra pateikę deklaracijas, taip pat stebima, kad asmenys, priimti į pareigas, kurias einant pagal VPIDĮ privalo deklaruoti privačius interesus, deklaracijas pateiktų ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų po išrinkimo, priėmimo ar paskyrimo į pareigas. Interesus deklaruoti privalantiems darbuotojai nuolat primenama apie kylančias pareigas deklaruoti viešuosius ir privačius interesus, jie periodiškai instruktuojami deklaracijų pateikimo ir elgesio, kilus interesų konfliktui, klausimais.

Nusišalinimo kilus interesų konfliktui tvarka FTMC išsamiau neregamentuota. FTMC taip pat nėra patvirtinta dovanų politiką reglamentuojančių teisės aktų.

Pažymėtina, kad FTMC Darbo tvarkos taisyklėse, patvirtintose FTMC direktoriaus 2019 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. A-67 „Dėl Darbo tvarkos taisyklių patvirtinimo“, numatyta, kad darbuotojas privalo atitinkamų sutartinių įsipareigojimų atvejais laikytis konfidencialumo reikalavimų, taip pat saugoti FTMC komercinę, gamybinę, technologinę bei profesinę konfidencialią informaciją, kurią darbuotojas sužino eidamas pareigas, nevykdyti veiklos, kuri savo pobūdžiu ir esme yra nesuderinama su FTMC, kaip mokslo įstaigos, tikslais, taip pat veiklos, kuri diskredituotų FTMC, neviršyti suteiktų tarnybinių įgaliojimų.

Išvada. Atlikus teisinio reglamentavimo, procedūrų bei institucijų ir darbuotojų funkcijų reglamentavimo vertinimą, korupcijos pasireiškimo tikimybė FTMC viešųjų ir privačių interesų derinimo ir konfliktų valdymo srityje yra vertintina kaip maža.

Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje nustatyti rizikos veiksniai:

1. FTMC nėra patvirtinta tvarka, reglamentuojanti viešų ir privačių interesų derinimo procedūras, taisykles, galimų interesų konfliktų atpažinimo ir sprendimus būdus.
2. Per maži kontrolę vykdančio asmens įgaliojimai.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiamą įtaką

Priemonė	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Rezultatas

Parengti, patvirtinti ir darbuotojus supažindinti su viešųjų ir privačių interesų derinimo ir konfliktų valdymo taisyklėmis.	2021 m. II ketv.	Išsamiau reglamentavus viešųjų ir privačių interesų derinimo ir konfliktų valdymo tvarką, bus sumažinti korupcijos rizikos veiksniai.	Parengtos ir patvirtintos viešųjų ir privačių interesų derinimo ir konfliktų valdymo taisyklės ir su jomis supažindinti darbuotojai.
--	------------------	---	--

LIETUVOS AGRARINIŲ IR MIŠKŲ MOKSLŲ CENTRO VIEŠŲJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO IR INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMO SRITYJE ATLIKTOS ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS IR VERTINIMO IŠVADA

Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centre (toliau – LAMMC) atlikta viešųjų ir privačių interesų derinimo ir interesų konfliktų valdymo srities antikorupcinė analizė ir vertinimas.

Analizuotas laikotarpis: 2020 m. I ketv. – 2020 m. II ketv.

Atliekant antikorupcinę analizę ir vertinimą, buvo nagrinėjami LAMMC vidaus veiklą reglamentuojantys dokumentai ir vidaus tvarkos, atlikta vykdomų administracinių procedūrų peržiūra ir vertinimas.

Atskiros LAMMC vidinės tvarkos, kurios papildomai reglamentuotų viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – VIPIDĮ) nuostatų įgyvendinimo tvarką, nėra rengiamos. Neįskaitant įstaigos, struktūrinių padalinių vadovų ir jų pavaduotojų, vadovaujantis VIPIDĮ 2 str. 5 d. ir 4 str. 3 d. dėl atliekamų darbo pareigų ar funkcijų, privačių interesų deklaracijas privalo teikti direktorius, mokslinis sekretorius, viešųjų pirkimų specialistai, viešųjų pirkimų komisijų nariai. LAMMC direktoriaus įsakymu yra patvirtinamas pareigybių sąrašas, kuriame nurodyti asmenys privalo deklaruoti privačius interesus. Šiame pareigybių sąrašė nurodytas pareigas einantys asmenys su įsakymu supažindinami pasirašytinai, viešai pareigybių sąrašas neskelbiamas.

Visi asmenys, kurie privalo deklaruoti interesus (toliau – deklaruojantieji), yra pateikę privačių interesų deklaracijas. Nors LAMMC direktoriaus įsakymu nėra paskirto įgalioto asmens, kuris atliktų nuolatinę privačių interesų deklaravimo priežiūrą ir kontrolę, interesų konfliktų prevenciją, analizuojamu laikotarpiu nebuvo užfiksuota atvejų dėl interesų konfliktų. Įgaliotų asmenų funkcijas atlieka specialistai, kuriems tai būna vienkartinio pobūdžio funkcija.

Analizuojamu laikotarpiu nebuvo organizuojami konkursai dėl pareigų, kurias užimantis asmuo pagal VIPIDĮ privalo deklaruoti privačius interesus. Jeigu priimant į pareigas, kurias užimantis asmuo pagal VIPIDĮ privalo deklaruoti privačius interesus, pretendentų neprašoma kartu su dokumentais pateikti deklaracijos, bet galimo interesų konflikto situacija iš esmės išsprendžiama iš karto po asmens priėmimo dirbti patikrinus pateiktą deklaraciją.

Nedidelė dalis LAMMC dirbančių asmenų yra asmenys, tarpusavyje susiję giminystės ryšiais, tačiau užtikrinama, kad tarp giminystės ryšiais susijusių asmenų nebūtų tiesioginio pavaldumo ryšių.

Vadovaujantis LAMMC viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo taisyklėmis, prieš pradėdami darbą pirkimų komisijos nariai, ekspertai, pirkimų organizatorius, stebėtojai arba kiti asmenys, dalyvaujantys pirkimo procedūrose, privalo pasirašyti nešališkumo deklaracijos formą ir konfidencialumo pasižadėjimą, kaip numatyta Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme ir kituose Viešųjų pirkimų tarnybos išleistuose dokumentuose. Atsižvelgiant į LAMMC veiklos praktiką, atvejų, kai interesų konflikto grėsmė iškyla tiesiogiai jau svarstant ar priimant konkretų klausimą, nėra buvę.

Atsižvelgiant į tai, kad institucijos veiklos praktikoje nėra reprezentacijai skirtų dovanų davimo arba dovanų ar paslaugų pagal tarptautinį protokolą davimo, gavimo praktikos, institucija nėra parengusi atitinkamų tvarkų. Vis dėlto, jei tokios dovanos būtų gautos įstaigoje, jos būtų registruojamos, įvertinamos ir apskaitomos LAMMC apskaitoje pagal LAMMC buhalterinės apskaitos vadovo nuostatas.

Išvada. Atlikus teisinio reglamentavimo, procedūrų bei darbuotojų funkcijų reglamentavimo vertinimą, korupcijos pasireiškimo tikimybė LAMMC viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų valdymo srityje vertintina kaip maža.

Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje nustatytas rizikos veiksnys: LAMMC vidaus dokumentuose išsamiau nereglamentuota VIPIDĮ nuostatų įgyvendinimo kontrolės tvarka.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiamą įtaką

Priemonė	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
Patobulinti LAMMC vidines tvarkas, papildant informacija apie interesų deklaravimą ir konfliktų valdymą.	2021 m. II ketv.	Detalizuota interesų deklaravimo ir konfliktų valdymo procedūra.	Atnaujintos LAMMC vidinės tvarkos.

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRO VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO IR INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMO SRITYJE ATLIKTOS ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS IR VERTINIMO IŠVADA

Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) direktoriaus 2020 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. V-75 sudaryta darbo grupė atliko viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorpucinę analizę ir vertinimą.

Vertintas laikotarpis: 2019 m. I ketv. – 2020 m. II ketv.

Atliekant antikorpucinę analizę ir vertinimą, buvo nagrinėjami:

– SKVC nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 14 d. įsakymu Nr. V-1002;

– SKVC valdymo struktūra;

– SKVC darbuotojų pareigybių aprašymai;

– Viešų ir privačių interesų deklaravimo, derinimo ir kontrolės Studijų kokybės vertinimo centre tvarka, patvirtinta SKVC direktoriaus 2019 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. V-48 (toliau – Tvarka);

– Pareigybių, kurias einantys asmenys turi administravimo įgaliojimus, sąrašas, patvirtintas SKVC direktoriaus 2019 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. V-54;

– Mažos vertės viešųjų pirkimų organizavimo Studijų kokybės vertinimo centre taisyklės, patvirtintos SKVC direktoriaus 2019 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. V-70.

SKVC yra sudarytas ir direktoriaus 2019 m. balandžio 12 d. Nr. įsakymu Nr. V-45 patvirtintas pareigybių sąrašas, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, jis skelbiamas SKVC internetiniame puslapyje²⁶, korupcijos prevencijos skylyje. Sąrašas yra pareigybės, kurias einantys asmenys turi administravimo įgaliojimus.

SKVC dirba asmenys, kurie dėl atliekamų darbo pareigų ar funkcijų privalo teikti privačių interesų deklaracijas, nurodyti VPIDĮ 2 str. 5 d. 3, 7, 11 p. ir 4 str. 3 d. 8 p. Visi asmenys (įskaitant

²⁶ <https://www.skvc.lt/default/lt/teisine-informacija/korupcijos-prevencija>.

įstaigos vadovą, jo pavaduotoją, struktūrinių padalinių vadovus ir jų pavaduotojus), kurie privalo deklaruoti interesus, yra pateikę privačių interesų deklaracijas.

Atlikti atitikties pareigūno, atsakingo už privačių interesų deklaracijų kontrolę, funkciją SKVC direktoriaus 2019 m. balandžio 12 d. Nr. įsakymu Nr. V-45 paskirtas Teisės ir bendrųjų reikalų skyriaus vyriausiasis specialistas. Tvarkoje nustatyta, kad atsakingas asmuo prižiūri, ar asmenys, dirbantys SKVC, taip pat ir pretendentai laiku ir tinkamai pateikia privačių interesų deklaracijas.

Su SKVC nustatyta viešų ir privačių interesų deklaravimo, derinimo ir kontrolės tvarka bei pareigybių, kurias einantys asmenys turi administravimo įgaliojimus, sąrašu, taip pat kitomis susijusiomis tvarkomis bei jų pakeitimais visi darbuotojai yra supažindinami pasitelkiant SKVC dokumentų valdymo sistemą (*Doclogix*).

Tvarkoje nurodyta, kad deklaravę privačius interesus, pateikę atnaujintą privačių interesų deklaraciją, patikslinę ar papildę anksčiau teiktos (aktualios) privačių interesų deklaracijos duomenis, darbuotojai apie tai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas elektroniniu paštu turi informuoti savo tiesioginį vadovą ir atitikties pareigūną.

Tvarkoje nustatyta, kad padalinių vadovai susipažįsta su jiems tiesiogiai pavaldžių asmenų privačių interesų deklaracijose pateiktais duomenimis ir ne rečiau kaip kartą per ketvirtį kartu su SKVC direktoriumi ar skyrių vadovais susipažįsta su privačių interesų deklaracijų turiniu. SKVC vadovai susipažįsta su pavaldžių asmenų privačių interesų deklaracijų turiniu ir gavę informaciją apie privačių interesų deklaracijos atnaujinimą, patikslinimą ar papildymą.

Prieš skiriant užduotį ar užduoties įgyvendinimo metu vadovas su darbuotoju aptaria galimą interesų konfliktą. Jei interesų konfliktas yra galimas, susijusi užduotis neskiriama.

Tvarkos 9.9 papunktyje nustatyta, kad SKVC atitikties pareigūnas rengia išankstines rekomendacijas, kurių darbuotojas (-ai) turi imtis, kad savo tarnybinę veiklą suderintų su VPIDĮ nuostatomis, taip pat teikia apibendrintas rekomendacijas. Atitikties pareigūno teikiamos rekomendacijos, kokiais atvejais privaloma nusišalinti nuo tarnybinių pareigų, nurodytos SKVC „Atmintinėje deklaruojantiems privačius interesus“. Asmenų, dirbančių SKVC, nusišalinimo pareiga ir jos įgyvendinimas taip pat aprašyti Tvarkos IV skyriuje. Nusišalinimo tvarka apima ir situacijas, kada interesų konflikto grėsmė iškyla tiesiogiai jau svarstant, priimant konkretų klausimą.

Mažos vertės viešųjų pirkimų organizavimo Studijų kokybės vertinimo centre taisyklių 21 punkte nustatyta pareiga nusišalinti esant galimam interesų konfliktui ir apie galimą interesų konfliktą informuoti įgaliotus asmenis yra nustatyta ir viešuosiuose pirkimuose dalyvaujantiems asmenims. Analogiškas mechanizmas darbuotojams yra nustatytas SKVC patariančiųjų komisijų (Studijų vertinimo komisijos, Aukštųjų mokyklų vertinimo komisijos, SKVC apeliacinės komisijos) nuostatuose.

2019 metais buvo atliktas SKVC privačių interesų deklaracijų auditas ir, remiantis pateikta ataskaita, buvo parengtos rekomendacijos (Atmintinė deklaruojantiems privačius interesus), su kuriomis darbuotojai buvo supažindinti ir įpareigoti ištaisyti neatitikimus jų deklaracijose, taip pat įpareigoti laikytis išankstinių rekomendacijų, kurios sudarytos remiantis audito rezultatais. 2019 metų pabaigoje buvo atliktas pakartotinis auditas, kurio metu nustatyti tik smulkūs neatitikimai. Darbuotojai įpareigoti juos ištaisyti. SKVC deklaracijas yra pateikę visi darbuotojai, kuriems tai yra privalu.

Taip pat atliekama kontrolė, kad SKVC viešųjų pirkimų komisijų nariai, supaprastintus pirkimus paskirti atlikti asmenys, pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai, pirkimo iniciatoriai iki dalyvavimo pirkimo procedūrose pradžios būtų pateikę teisės aktuose nustatytas deklaracijas.

SKVC dovanų ar paslaugų priėmimo ir teikimo apribojimai yra nustatyti Tvarkos V skyriuje. Joje numatyta dovanų ar paslaugų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų davimo ir gavimo tvarka. Asmuo negali priimti dovanų ar paslaugų arba jas teikti, jeigu tai gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą. Šis apribojimas netaikomas dovanoms ar paslaugoms, gaunamoms pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su asmens, dirbančio valstybinėje tarnyboje, pareigomis, taip pat reprezentacijai skirtoms dovanoms (valstybės, įstaigos ir kitokia simbolika, kalendoriai, knygos ir kitokie informacinio pobūdžio spaudiniai), kurių vertė neviršija 30 eurų. Jeigu dovanos vertė viršija 30 eurų, ši dovana yra laikoma valstybės nuosavybe. Tokia dovana įvertinama ir saugoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

Nors praktiškai SKVC gaunamos dovanos pagal tarptautinį protokolą yra vertinamos ir apskaitomos, tačiau formaliose SKVC tvarkose nėra apibrėžtas dovanų vertinimas, registravimas, apskaita. Taip pat nėra nustatytos dovanų davimo tvarkos bei darbuotojo elgesio rekomendacijų, kaip elgtis gaunant dovaną, o tai gali padidinti galimybę atsidurti tokiose dviprasmiškose situacijose, kai sunku atskirti dovaną ir kyšį, lengviau nutolti nuo visuomenei naudingo politikos įgyvendinimo, siekiant asmeninės naudos sau.

Išorinis SKVC nepotizmo rizikos intensyvumo (NRI) vertinimas buvo atliktas 2019 metais²⁷ ir nustatyta, kad nepotizmo rizikos intensyvumas (NRI) yra 0,00 proc. SKVC iki šiol nėra priimtų darbuotojų, kurie būtų tarpusavyje susiję pirmos ar antros eilės giminystės ryšiais, ar kitų artimų asmenų. Tačiau tais atvejais, jei į pareigas pretenduotų ir būtų priimtas asmuo, susijęs su esamu darbuotoju giminystės ryšiais, SKVC turėtų būti jau iš anksto nustatyta nepotizmo prevencijos procedūra. Tam tikslui reikėtų numatyti pavaldumo santykių peržiūrėjimą.

SKVC vykdomoje veikloje yra nustatytas daugiapakopis sprendimų priėmimas, kurio procedūros padeda suvaldyti galimas korupcijos rizikas. SKVC savo darbo planus ir ataskaitas viešai skelbia interneto svetainės skyriuje Planavimo dokumentai²⁸. Visų SKVC atliktų vertinimų, tarp jų ir neigiamų, rezultatai skelbiami viešai.

SKVC darbe korupcijos prevenciją sudaro tai, kad yra nustatytos aiškios taisyklės, kaip organizuojama veikla, apibrėžtos susijusių šalių teisės ir pareigos bei apeliavimo galimybės. Ekspertų atrankos aprašo, patvirtinto SKVC direktoriaus 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-149, V skyrius apima ekspertų interesų deklaravimą, identifikuojamus atvejus, kai galimas interesų konfliktas, bei galimus tokiomis atvejais sprendimus. Šio aprašo 38.1 papunktyje nurodoma, kad jei ekspertas ar kas nors iš eksperto artimų asmenų (asmens sutuoktinis, sugyventinis, partneris, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka, taip pat jų tėvai (itėviai), vaikai (ivaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), seneliai, vaikaičiai ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai) per paskutinius 5 metus dirbo vertinamoje institucijoje ar institucijoje, dėl kurios kvalifikacijų nagrinėjami klausimai, tokiu atveju yra galimas interesų konfliktas.

SKVC yra nustatyta pareiga darbuotojams (ne tik valstybės tarnautojams, bet ir pagal darbo sutartį dirbantiems) informuoti įstaigos vadovybę ir (ar) atsakingus asmenis apie dalyvavimą konkursuose ir papildomoje veikloje, dėl kurių gali atsirasti intereso konflikto tikimybė arba tai SKVC gal turėti įtakos vykdant funkcijas. Tokia pareiga nustatyta Tvarkos 24 ir 25 punktuose.

Išvada. SKVC atlikus viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorpacinę analizę ir vertinimą, nustatyta, kad priešasčių, didinančių korupcijos pasireiškimo tikimybę, nėra. Analizuojamos srities korupcijos rizikos mažinimo priemonės galėtų būti orientuotos į korupcijos tikimybės ateityje prevenciją.

Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje galimų rizikų veiksniai:

1. Nepakankamai užtikrinamas mokymo ir instruktavimo politikos reguliarumas.
2. Stiprintinas SKVC įsteigtos viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo antikorpacinės analizės ir vertinimo darbo grupės veiklos organizavimas.
3. Tobulintina gautų dovanų vertinimo ir apskaitos sistema.

²⁷ https://www.smm.lt/uploads/documents/veikla/korupcijos_prevencija/PAZYMA_2.pdf.

²⁸ <http://www.skvc.lt/default/lt/veikla/planavimo-dokumentai>.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiamą įtaką

Priemonė	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
Tobulinti interesų konfliktų prevenciją.	2020 m. IV ketv. Vėliau – reguliariai ne rečiau kaip kartą per metus.	Numatytas ir vykdomas nuolatinis SKVC darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo švietimas.	Kasmet įvykdytas ne mažiau kaip vienas instruktazas SKVC darbuotojams.
Tobulinti interesų konfliktų valdymą.	2021 m. II ketv.	Pagal poreikį įsteigtoje komisijoje sprendžiami su interesų konfliktu kilę klausimai, apie kuriuos informuojama bei teikiami susiję siūlymai SKVC direktoriui.	Praplėsta Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo antikorupcinės analizės ir vertinimo darbo grupės kompetencija: darbo grupė tampa nuolat veikianti, padedanti atlikti interesų konfliktų prevenciją ir švietimą.
Tobulinti dovanų politiką.	2021 m. III ketv.	Užtikrinimas, kad SKVC darbuotojai nepriimtų dovanų ar paslaugų, jeigu tai susiję su deklaruojančio asmens tarnybine padėtimi ar tarnybinėmis pareigomis. Detalizuota dovanų politika, aiškiai identifikuojant subjektus, elgesio modelį gaunant dovaną, dovanų įvertinimo, registravimo ir apskaitymo principus.	Išplėsta anksčiau minėtos darbo grupės kompetencija pavedant papildomai nagrinėti su dovanų politika susijusius klausimus. Papildytas Viešų ir privačių interesų deklaravimo, derinimo ir kontrolės Studijų kokybės vertinimo centre tvarkos V skyrius: – aprašyta SKVC reprezentacijai skirtų dovanų davimo tvarka; – detalizuota esama reprezentacijai skirtų dovanų gavimo tvarka, papildomai numatant ir gaunamų dovanų įvertinimo, registravimo bei apskaitymo principus. Parengtos elgesio rekomendacijos gavus dovaną ir su jomis supažindinti SKVC darbuotojai.
Vykdyti nepotizmo prevenciją.	2021 m. II ketv.	Numatytos prevencijos priemonės galimam nepotizmui valdyti.	Papildyta Viešų ir privačių interesų deklaravimo, derinimo ir kontrolės Studijų

			kokybės vertinimo centre tvarka, numatant nepotizmo prevencijos priemones. Išplėsta anksčiau minėtos darbo grupės kompetencija pavedant papildomai nustatyti prevencijos priemones galimam nepotizmui valdyti.
--	--	--	--

LIETUVOS SOCIALINIŲ TYRIMŲ CENTRO VIEŠŲJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMO IR VIEŠŲJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMO SRITYJE ATLIKTOS ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS IR VERTINIMO IŠVADA

Lietuvos socialinių tyrimų centre (toliau – LSTC) direktoriaus sudaryta darbo grupė atliko viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorpupcinę analizę ir vertinimą.

Vertintas laikotarpis: 2019 m. I ketv. – 2019 m. IV ketv.

LSTC yra sudarytas ir direktoriaus 2015 m. birželio 12 d. įsakymu Nr. V-15 patvirtintas pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas. LSTC darbuotojai yra informuojami, kaip ir kada reikia deklaruoti privačius interesus. Analizuojamu laikotarpiu visi interesus deklaruoti privalėję asmenys buvo pateikę privačių interesų deklaracijas ir apie tai informavę LSTC administraciją. Įgalioto asmens, kuris atliktų privačių interesų deklaravimo priežiūrą ir kontrolę, įstaigoje nėra. Už deklaracijoje nurodytų duomenų teisingumą, deklaracijos tinkamą užpildymą ir pateikimą yra atsakingas deklaruojantis asmuo.

Analizuojamu laikotarpiu nebuvo nustatyta faktų apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, už kurias numatyta administracinė, tarnybinė ar kitokia teisinė atsakomybė.

Atlikus antikorpupcinę analizę ir vertinimą viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje, nustatyta veiklos reglamentavimo trūkumų, nevykdoma aiški deklaracijoje pateikiamos informacijos stebėsenos ir kontrolė. Darbuotojų tarnybinių funkcijų (ar dalies jų) sąsajos su turimais privačiais interesais, galinčiais sukelti tiesioginį ir akivaizdų interesų konfliktą, nėra pakankamai įvertinamos ir kontroliuojamos. Tačiau, LSTC nuomone, dėl to korupcijos pasireiškimo tikimybė nėra didelė.

Išvada. Atlikus LSTC viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorpupcinę analizę ir vertinimą, nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė yra maža.

Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje nustatyti rizikos veiksniai: LSTC vidaus dokumentuose išsamiau neregamentuota Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų įgyvendinimo kontrolės tvarka ir tai vykdančios subjektai.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiamą įtaką

Priemonė	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
----------	-----------------	---------------------	----------------------

Parengti viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir konfliktų valdymo LSTC tvarkos aprašą.	2021 m. II ketv.	LSTC vidaus dokumentuose bus išsamiau reglamentuota Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų įgyvendinimo kontrolės tvarka ir tai vykdančys subjektai.	Parengtas ir LSTC direktoriaus patvirtintas viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir konfliktų valdymo LSTC tvarkos aprašas.
---	------------------	--	---

**LIETUVOS SPORTO CENTRO
VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMO IR VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ
INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMO SRITYJE ATLIKTOS ANTIKORUPCINĖS
ANALIZĖS IR VERTINIMO IŠVADA**

Lietuvos sporto centre (toliau – LSC) atlikta viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorpupcinė analizė ir vertinimas.

Analizuotas laikotarpis: 2019 m. I ketv. – 2020 m. III ketv.

Atliekant viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorpupcinę analizę ir vertinimą, informacija rinkta iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – VTEK) interneto svetainės <https://www.vtek.lt/deklaraciju-paieska>, vyko pokalbiai su LSC padalinių vadovais ir kitais darbuotojais, nagrinėta Darbo tvarkos taisyklės ir darbo apmokėjimo sistema, patvirtintos LSC direktoriaus 2020 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. 45 „Dėl Darbo tvarkos taisyklių ir darbo apmokėjimo sistemos patvirtinimo“, LSC direktoriaus 2020 m. sausio 6 d. įsakymas Nr. 01 „Dėl LSC pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo“.

LSC direktoriaus 2020 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. 01 „Dėl LSC pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo“ patvirtintas LSC pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas. Vyriausiajai specialistei viešiesiems pirkimams pavesta kontroliuoti ir prižiūrėti, kaip LSC darbuotojai deklaruoja privačius interesus.

Siekiant nustatyti, ar yra pateiktos LSC darbuotojų deklaracijos, buvo atliktas patikrinimas VTEK interneto svetainėje <https://www.vtek.lt/deklaraciju-paieska>. Patikrinimo metu nustatyta, kad pateiktos visos deklaracijos, tačiau kai kurių LSC darbuotojų deklaracijų duomenys yra pasenę ir neatitinka tikrovės (pvz., nurodytas ne tas pareigų pavadinimas).

Atliekant vertinimą padalinių vadovai pokalbio metu informavo, kad su pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis nėra susipažinę. Pažymėtina, kad nors Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – VIPIDĮ) 11 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta nuostata, kad deklaruojantis asmuo privalo informuoti institucijos ar įstaigos vadovą ar jo įgaliotą asmenį arba kitą į pareigas priimančią ar skiriančią subjektą ir pareikšti apie nusišalinimą bei jokia forma nedalyvauti toliau atliekant tarnybines pareigas, tačiau manytina, kad struktūrinių padalinių vadovai taip pat turi pareigą įsitikinti, kad darbuotojai, atlikdami konkrečias užduotis, bus objektyvūs ir nešališki, kad nekils viešųjų ir privačių interesų konfliktas atliekant pavestą užduotį. Pokalbių metu kai kurie struktūrinių padalinių vadovai informavo, kad jie periodiškai primena darbuotojams apie prievolę teikti deklaraciją ar tikslinti jos duomenis, tačiau pripažino, kad darbuotojų deklaracijose pateiktos informacijos jie nėra matę.

Vertinimo metu nustatyta, kad LSC vidaus teisės aktuose nėra įtvirtinta struktūrinių padalinių vadovų pareiga periodiškai susipažinti su jiems pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis. Taip pat nėra nustatyta ir patvirtinta tvarka, koku būdu struktūrinių padalinių vadovai turėtų susipažinti su jiems pavaldžių darbuotojų deklaracijų duomenimis.

VIPIDĮ 11 straipsnio 5 dalyje įtvirtinta nuostata, kad deklaruojantis asmuo privalo vykdyti VTEK, institucijos ar įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens rašytines išankstines rekomendacijas, nuo kokių tarnybinių pareigų atlikimo jis privalo nusišalinti. Šios rekomendacijos, remiantis deklaracijomis, Interesų konfliktų rizikos valdymo informacinės sistemos duomenimis arba asmens

prašymu, yra sudaromos dėl konkrečios situacijos. Vertinimo metu nepavyko nustatyti, ar LSC buvo kada nors vertinami deklaracijų duomenys ir ar buvo kada nors teiktos išankstinės rekomendacijos. Manytina, kad LSC nebuvo vertinamas deklaracijų turinys, kadangi deklaracijoje nurodytas galimas interesų konfliktas suponavo išankstinės rekomendacijos pateikimą galimą konfliktą nurodžiusiems asmenims, o tokių rekomendacijų teikimo atvejų nustatyti nepavyko.

Išvada. Atlikus LSC viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorpucinę analizę ir vertinimą nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė yra maža.

Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje nustatyti rizikos veiksniai:

1. LSC nėra užtikrinama tinkama privačių interesų deklaracijų pateikimo kontrolė.
2. LSC struktūrinių padalinių vadovai nesusipažįsta su pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiamą įtaką

Priemonė	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
Nustatyti aiškią privačių interesų deklaravimo LSC tvarką.	2021 m. I ketv.	Būtų užtikrintas teisingas privačių interesų deklaracijų pildymas, pateikimas.	LSC vidaus dokumentuose nustatytos aiškos procedūros.
Naujai priimamus darbuotojus supažindinti su privačių interesų deklaravimo LSC tvarka.	Nuolat	Skaidresnis procesas, iki minimumo sumažinantis korupcijos pasireiškimo tikimybę.	Supažindinti 100 proc. darbuotojų.
Siekiant užtikrinti išankstinę interesų konfliktų prevenciją, vykdyti privačių interesų deklaracijų ir juose pateiktų duomenų priežiūrą.	Nuolat	Periodiškai vykdoma privačių interesų deklaracijų ir juose pateiktų duomenų peržiūra.	Atlikti 100 proc. pateiktų deklaracijų priežiūrą.
Darbuotojams dalyvauti mokymuose orientuojantis į konkrečių procedūrų atlikimą (pvz., nusišalinimo), šviesti darbuotojus apie deklaracijų patikslinimo būtinybę.	Nuolat	Būtų užtikrintas teisingas privačių interesų deklaracijų pildymas, pateikimas.	Darbuotojų, dalyvavusių mokymuose, skaičius.

LIETUVIŲ KALBOS INSTITUTO VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMO IR VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMO SRITYJE ATLIKTOS ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS IR VERTINIMO IŠVADA

Lietuvių kalbos institute (toliau – LKI) atlikta viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorpucinė analizė ir vertinimas.

Vertintas laikotarpis nuo 2019 m. I ketv. – 2020 m. III ketv.

Atliekant antikorpucinę analizę ir vertinimą, buvo nagrinėjami:

- Mokslo tarybos darbo reglamentas;
- Akademinės etikos komisijos darbo reglamentas;
- Konkursų eiti Lietuvių kalbos instituto mokslo darbuotojų pareigas organizavimo ir mokslo darbuotojų atestavimo nuostatai;
- Viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos aprašas;

– Korupcijos prevencijos tvarkos aprašas.

Viešųjų bei privačių interesų deklaravimas ir privačių interesų konfliktų valdymas reglamentuojamas visuose aukščiau išvardytuose LKI dokumentuose. LKI viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos apraše reglamentuota nusišalinimo kilus interesų konfliktui tvarka.

LKI direktoriaus 2020 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. Į-34 patvirtintas pareigybių, kurias einantis asmenys privalo deklaruoti privačius interesus (toliau – deklaruojantieji asmenys), sąrašas. Deklaruojantieji asmenys su šiuo sąrašu yra supažindinami pasirašytinai. Minėtu įsakymu taip pat patvirtintas asmuo, atsakingas už patvirtinimą apie užpildytas deklaracijas saugojimą ir pateikimo priežiūrą.

LKI tik dalis darbuotojų (LKI direktorius, jo pavaduotojai, struktūrinių padalinių vadovai, prekių ir paslaugų pirkimo specialistas, vyr. finansininkas, mokslinis sekretorius, pirkimų organizatorius) dėl atliekamų darbo pareigų ar funkcijų, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu (toliau – VIPIDĮ) 2 str. 5 d. ir 4 str. 3 d., privalo deklaruoti privačius interesus. Visi deklaruojantieji asmenys yra pateikę privačių interesų deklaracijas.

Priėmus į pareigas, kurias einantis asmuo pagal VPIDĮ privalo deklaruoti privačius interesus, LKI tikrinama, ar deklaruojantieji įvykdė VPIDĮ reikalavimą deklaracijas pateikti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų po deklaruojančio asmens išrinkimo, priėmimo ar paskyrimo.

2019–2020 metais nebuvo atvejų, kai darbuotojui reikėtų nusišalinti dėl interesų konflikto, susijusio su to darbuotojo, sutuoktinio, sugyventinio, partnerio ryšių su juridiniais ir fiziniais asmenimis. Išanalizavus LKI Mokslo tarybos ir LKI Konkursų ir atestacijos komisijos veiklos dokumentus, interesų konfliktų, susijusių su tų komisijų narių viešaisiais ir privačiais interesais, taip pat nenustatyta.

Išvada. LKI viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityse yra laikomasi įstatymų, kitų teisės aktų. Reglamentavimas LKI Mokslo tarybos darbo reglamente, LKI Akademinės etikos komisijos darbo reglamente, Konkursų eiti LKI mokslo darbuotojų pareigas organizavimo ir mokslo darbuotojų atestavimo nuostatuose, LKI viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos apraše, LKI korupcijos prevencijos tvarkos apraše yra pakankamas, kad būtų suvaldyti galimi interesų konfliktai, todėl korupcijos pasireiškimo tikimybė yra maža.

Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje nustatytas rizikos veiksnys: tobulintina deklaracijų pateikimo kontrolės procedūra.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiamą įtaką

Priemonė	Įvykdymo laikas	Laukiamas rezultatas	Vertinimo kriterijai
Užtikrinti, kad deklaruojantis asmuo deklaracijos pateikimo faktą visuomet pagrįstų pateikdamas gautą Elektroninės deklaravimo sistemos pranešimą apie pateiktą (arba patikslintą) deklaraciją.	Nuolat	Sistemiškai taikoma praktika, kai deklaruojantis asmuo deklaracijos pateikimo faktą turi pagrįsti pateikdamas gautą Elektroninės deklaravimo sistemos pranešimą apie pateiktą (arba patikslintą) deklaraciją.	Periodiškai (ne mažiau, kaip vieną kartą per metus) atliekama privačių interesų deklaracijų pateikimo kontrolė.

VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMO IR VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMO SRITYJE ATLIKTOS ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS IR VERTINIMO IŠVADA

Lietuvos energetikos institute (toliau – LEI) atlikta viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorpupcinė analizė ir vertinimas.

LEI direktoriaus 2019 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. VI-52 „Dėl viešųjų interesų deklaravimo ir deklaracijos pateikimo“ patvirtintas pareigybių sąrašas, kurias užimantys darbuotojai privalo deklaruoti privačius interesus, ir asmuo, atsakingas už Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų įgyvendinimo kontrolę, konsultavimą privačių interesų deklaravimo ir interesų konfliktų prevencijos klausimais. Remiantis minėtu pareigybių sąrašu, pateikti privačių interesų deklaraciją turi LEI direktorius, direktoriaus pavaduotojas, vyr. buhalteris, struktūrinių padalinių vadovai, viešojo pirkimo komisijų nariai, supaprastintus pirkimus atliekantys asmenys, pirkimų iniciatoriai. Atlikus deklaruojančiųjų asmenų pateiktų deklaracijų patikrą, pastebėta netikslumų bei tai, kad kai kurios deklaracijos nėra atnaujintos. Atitinkami darbuotojai informuoti, kad jie turi ištaisyti pastebėtus trūkumus.

Antikorpupcinę aplinką padeda kurti tai, kad LEI veikia Akademinės etikos komisija, kuri sudaroma direktoriaus teikimu ir tvirtinama LEI Mokslo tarybos, LEI turi Akademinės etikos kodeksą, LEI veikla organizuojama remiantis įdiegtais ISO 9001 ir ISO 14001 standartais.

Išvada. Atlikus LEI viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorpupcinę analizę ir vertinimą, nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė yra maža.

Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje nustatytas rizikos veiksnys: tobulintina deklaracijų pateikimo kontrolės procedūra.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiamą įtaką

Priemonė	Įvykdymo laikas	Laukiamas rezultatas	Vertinimo kriterijai
Užtikrinti, kad privačių interesų kontrolės procedūros būtų vykdomos sistemingai.	Nuolat	Sistemingai vykdomos privačių interesų kontrolės procedūros padės išvengti interesų konfliktų, galimos su interesų konfliktais susijusios rizikos bus valdomos.	Kiekvienų kalendorinių metų sausio ir liepos mėnesį vyksta planinės visų LEI deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų peržiūros. Iš privačių interesų deklaracijų turinio nustatys, kad deklaruojančiam asmeniui einant tarnybines pareigas gali kilti interesų konfliktas, raštu suteiktos rekomendacijos, nuo kokių klausimų darbuotojas turėtų nusišalinti, arba nušalinti jį (neskirti atitinkamų tarnybinių užduočių) savo iniciatyva.

Valstybiniame mokslinių tyrimų institute Inovatyvios medicinos centre (toliau – IMC) atliktas viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorupcinė analizė ir vertinimas.

Vertintas laikotarpis: 2019 m. I ketv. – 2020 m. II ketv.

Atliekant antikorupcinę analizę ir vertinimą, buvo nagrinėjami:

– IMC direktoriaus 2015 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. V-20 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ (su vėlesniais pakeitimais);

– IMC direktoriaus 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-20 patvirtintas IMC darbuotojų, kurie pagal einamas pareigas privalo deklaruoti privačius interesus, pareigybių sąrašas (su vėlesniais pakeitimais);

– darbuotojų, kurie pagal einamas pareigas privalo deklaruoti privačius interesus, pareigybių aprašymai ir struktūrinių padalinių, kuriuose šie darbuotojai dirba, nuostatai.

Atlikus viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities teisinio reglamentavimo ir darbuotojų funkcijų reglamentavimo vertinimą, korupcijos pasireiškimo tikimybė IMC vertintina kaip maža, nes IMC yra patvirtintas darbuotojų, kurie pagal einamas pareigas privalo deklaruoti privačius interesus, pareigybių sąrašas²⁹ ir darbuotojai priėmimo į darbą metu ar deklaruojančio asmens statuso įgijimo metu apie pareigą deklaruoti interesus yra informuojami žodžiu bei supažindinant su IMC vidaus teisės aktu (IMC direktoriaus 2015 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. V-20 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ (su vėlesniais pakeitimais)).

2020 m. įsigaliojus naujai Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – VPIDĮ) redakcijai šis sąrašas buvo papildytas viešojo pirkimo iniciatoriais. IMC visi asmenys, kuriems privaloma deklaruoti privačius interesus, yra pateikę deklaracijas. IMC privačių interesų deklaravimo priežiūrą atlieka IMC personalo valdymo funkcijas atliekantis padalinys (Teisės ir personalo skyrius), kuris tikrina, ar į darbą priimamas asmuo yra pateikęs (ar per 30 dienų nuo priėmimo pateikia) deklaraciją (jeigu jam tai yra privaloma). IMC padalinių vadovai yra įpareigoti susipažinti su pavaldžių darbuotojų pateiktomis deklaracijomis ir jų duomenų patikslinimais bei papildymais, kad įvertintų skiriamų užduočių ir duodamų pavedimų pobūdį ir įsitikintų, ar vykdant šias užduotis ir pavedimus priimamiems sprendimams gali turėti įtakos asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, ir sudarytų sąlygas, kad jiems pavaldūs darbuotojai sprendimus priimtų nešališkai ir teisingai, ar bet kurios užduočių ir pavedimų vykdymo (sprendimų rengimo, derinimo, dokumentų pasirašymo, sprendimų vykdymo ir kt.) procedūros metu. IMC padalinių vadovai taip pat yra įpareigoti priimti pavaldžių darbuotojų pateiktus nusišalinimus nuo jiems interesų konfliktą sukeliančių klausimų nagrinėjimo ir priimti sprendimą dėl nušalinimo. IMC 2019–2020 m. nusišalinimo dėl interesų konflikto nebuvo fiksuota. IMC nedirba artimi asmenys, tarpusavyje susiję giminystės ryšiais.

Išvada. Atlikus IMC viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorupcinę analizę ir vertinimą nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė yra maža.

Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje nustatyti rizikos veiksniai:

1. Yra tikimybė, jog dalis darbuotojų gali pamiršti ir laiku nedeklaruoti privačių interesų ar nepatikslinti deklaracijų, todėl siūloma darbuotojus informuoti aiškia ir patrauklia forma, parengiant privačių interesų deklaravimo atmintinę.
2. Darbuotojams gali būti nepakankamai aiškus nusišalinimo procesas, todėl yra tikimybė, kad atsiradus interesų konfliktui laiku darbuotojas gali nusišalinti.
3. Tobulintini nuolatinės darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo kontrolės procesai.

²⁹ Direktorius, direktoriaus pavaduotojai, mokslinis sekretorius, Teisės ir personalo skyriaus vedėjas, Turto valdymo ir viešųjų pirkimų skyriaus vedėjas, Projektų valdymo skyriaus vedėjas, Finansų skyriaus vedėjas, Finansų skyriaus vedėjo pavaduotojas, skyrių vedėjai, Viešųjų pirkimų komisijos nariai, ekspertai, organizatoriai ir iniciatoriai.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiamą įtaką

Priemonė	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
Supažindinti darbuotojus ir kitus deklaravimo pareigą turinčius asmenis su Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos rekomendacija dėl VIPIDĮ nuostatų laikymosi ir kontrolės vykdymo.	2020 m. IV ketv.	Užtikrintas IMC priimamų sprendimų skaidrumas ir nešališkumas bei užkirstas kelias galimoms korupcijos apraiškoms.	Nusišalinimų esant (galint kilti) interesų konfliktui ir nustatytų vengimo nusišalinti atvejų skaičius.
Nustatytais periodais sistemingai vykdyti darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo kontrolę.	Nuolat	Užtikrintas viešųjų ir privačių interesų deklaravimas teisės aktų nustatytais terminais.	Per kalendorinius metus atliktų privačių interesų deklaravimo patikrinimo procedūrų skaičius (per 30 dienų priėmus į darbą, įgijus statusą ar pasikeitus deklaruotiniams duomenims bei atliekant reguliarius patikrinimus ne rečiau kaip 1 kartą per pusę metų).
Parengti atmintinę ir su ja supažindinti darbuotojus ir kitus deklaravimo pareigą turinčius asmenis apie pareigą pateikti deklaraciją priėmimo, skyrimo į pareigas ar deklaruojančio asmens statuso įgijimo metu.	2020 m. IV ketv.	Priėmimo į darbą metu supažindinti su atmintine apie pareigą deklaruoti privačius interesus.	Priėmimo į darbą metu supažindintų asmenų skaičius.

LIETUVOS MOKINIŲ NEFORMALIOJO ŠVIETIMO CENTRO VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMO IR VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMO SRITYJE ATLIKTOS ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS IR VERTINIMO IŠVADA

Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centre (toliau – LMNSC) atlikta viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorupcinė analizė ir vertinimas.

Vertintas laikotarpis: 2019 m. I ketv. – 2020 m. III ketv.

LMNSC už viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarką reglamentuojančius dokumentų rengimą ir jų atitiktį šalies teisės aktams atsako Personalo, teisės ir viešųjų pirkimų skyrius.

LMNSC direktoriaus 2020 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. R1-284 patvirtintas patikslintas Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas), kuriame nustatyta privačių interesų deklaracijų pateikimo tvarka bei darbuotojų nusišalinimo ar nušalinimo nuo sprendimų priėmimo procedūros, iškilus interesų konfliktui, leidimo darbuotojams dirbti kitą darbą suteikimo tvarka, dovanų ir paslaugų gavimo įstaigoje tvarka.

Aprašas priimtas siekiant užtikrinti tinkamą viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevencijos sistemos funkcionavimą, numatyti priemones, padėsiančias išvengti galimų interesų konfliktų, kad būtų įgyvendinti priimamų sprendimų nešališkumo, skaidrumo, viešumo principai.

LMNŠC direktoriaus 2020 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. R1-284 yra patvirtintas pareigybių, kurias įstaigoje einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas: direktorius, direktoriaus pavaduotojas, įstaigos skyrių vedėjai, įstaigos darbuotojai direktoriaus įsakymu paskirti Viešųjų pirkimų komisijos nariai, įstaigos darbuotojai direktoriaus įsakymu paskirti viešųjų pirkimų organizatoriais ir / ar iniciatoriais.

Visi LMNŠC asmenys (įskaitant įstaigos vadovą, jo pavaduotoją, struktūrinių padalinių vadovus), kurie privalo deklaruoti interesus, yra pateikę privačių interesų deklaracijas.

Atlikti atitikties pareigūno, atsakingo už privačių interesų deklaracijų kontrolę, funkciją LMNŠC direktoriaus 2020 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. R1-284 paskirtas Personalo, teisės ir viešųjų pirkimų skyriaus vedėjas. Apraše nustatyta, kad atsakingas asmuo: prižiūri, ar asmenys, dirbantys LMNŠC, taip pat ir pretendentai į pareigas laiku ir tinkamai pateikia deklaracijas; tikrina privačių interesų deklaracijų tvarkymo informacinėje sistemoje esančius deklaracijų duomenis; konsultuoja darbuotojus privačių interesų deklaravimo klausimais; remdamasis deklaracijoje nurodytais duomenimis, rengia ir teikia LMNŠC direktoriui išankstines rašytines rekomendacijas dėl priemonių, kurių asmuo turi imtis, kad savo darbinę veiklą suderintų su Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatomis (toliau – VIPIDĮ) ir išvengtų interesų konfliktų; nustatęs galimą ar realų interesų konfliktą pagal pateiktą privačių interesų deklaracijų duomenis, apie tai raštu informuoja direktorių; jeigu yra gauta pagrįsta informacija apie tai, kad asmuo nesilaiko privačių interesų deklaravimo tvarkos ar nevykdo kitų VIPIDĮ reikalavimų, savo iniciatyva arba Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pavedimu atlieka tokio asmens darbinės veiklos patikrinimą Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nustatyta tvarka; atlieka kitus teisės aktų nustatytus veiksmus arba atitinkamos valstybės ar savivaldybės institucijos, LMNŠC vadovo pavedimus. Prieš skiriant užduotį ar užduoties įgyvendinimo metu, skyriaus vedėjas su darbuotoju aptaria galimą interesų konfliktą ir neskiria pavaldiems darbuotojams užduočių, galinčių sukelti ar sukeliančių interesų konfliktą.

Pretendentai į pareigas, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti interesus, pateikia deklaraciją iki jų išrinkimo, priėmimo ar paskyrimo į pareigas dienos, jeigu kiti teisės aktai nenustato kitaip.

Viešojo pirkimo komisijos nariai, asmenys, paskirti atlikti supaprastintus pirkimus (įskaitant mažos vertės pirkimų organizatorius), pirkimo iniciatoriai, taip pat ir viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai privačių interesų deklaraciją pateikia elektroninėmis priemonėmis iki dalyvavimo viešojo pirkimo procedūrose pradžios. Viešojo pirkimo komisijos narys, asmuo, perkančiosios organizacijos vadovo paskirtas atlikti supaprastintus pirkimus, pirkimo iniciatorius ar viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantis ekspertas, nepateikę privačių interesų deklaracijos, neturi teisės dalyvauti viešajame pirkime ir turi būti atšaukti iš atitinkamų pareigų.

Jeigu atsirado naujų duomenų ar pasikeitė pateiktoje deklaracijoje nurodyti duomenys, deklaruojantis asmuo privalo deklaraciją patikslinti per 30 kalendorinių dienų nuo duomenų pasikeitimo ar naujų duomenų atsiradimo dienos.

Apraše nustatyta, kad LMNŠC darbuotojams yra pareiga teikti privačių interesų deklaracijas, prievolė vengti interesų konfliktų, o jiems iškilus nusišalinti, pareiga pranešti direktoriui ir (ar) atitikties pareigūnui apie visus pasiūlymus pereiti dirbti į kitą darbą, jeigu tokie pasiūlymai gali sukelti interesų konfliktą, draudimas nepriimti dovanų ar paslaugų, jeigu tai susiję su darbuotojo tarnybine padėtimi ar pareigomis ir kt.

Siekiant išvengti interesų konflikto, Aprašo nuostatos LMNŠC darbuotojams draudžia dalyvauti visuose sprendimo rengimo, svarstymo ir priėmimo etapuose arba kitaip paveikti ar bandyti paveikti sprendimus, galinčius sukelti ar sukeliančius interesų konfliktą arba atlikti kitas tarnybines pareigas, jeigu atliekamos tarnybinės pareigos yra susijusios su jo privačiais interesais. Darbuotojai privalo nusišalinti nuo visų veiksmų, t. y. interesų konfliktą sukeliančių sprendimų rengimo, svarstymo ar priėmimo stadijų (pasitarimas, konsultacija, skundo ar paklausimo nagrinėjimas,

klausimo pristatymas, sprendimo priėmimas ir pan.), jeigu tai gali sukelti interesų konfliktą. Darbuotojai privalo nesinaudoti savo tarnybine padėtimi, siekdami paveikti kitų asmenų sprendimą, jei tai gali sukelti interesų konfliktą. Darbuotojai negali savo ar jam artimų asmenų privačių interesų naudai naudotis ir leisti naudotis informacija, kurią jie įgijo eidami pareigas, kitokia tvarka ir mastu, negu nustato įstatymai ar kiti teisės aktai. LMNŠC darbuotojas, prieš pradėdamas interesų konfliktą galinčio sukelti ar sukeliančio sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūrą arba pačios procedūros metu, jei apie interesų konfliktą sužino šios procedūros metu, apie interesų konfliktą raštu (tiesioginio vadovo vizuotu tarnybiniu pranešimu) privalo pranešti direktoriui, o žodžiu – kitiems sprendimo rengimo, svarstymo, priėmimo ar kito klausimo sprendimo procedūroje dalyvaujantiems asmenims, pareikšti apie nusišalinimą ir jokia forma nedalyvauti toliau rengiant, svarstant ar priimant sprendimą. Jeigu interesų konfliktas iškilo darbuotojui dalyvaujant komisijos veikloje, darbuotojas apie tai privalo raštu pranešti komisijos pirmininko vizuotu tarnybiniu pranešimu direktoriui, taip pat apie tai informuoti savo tiesioginį vadovą. Komisijos pirmininkas užtikrina, kad nusišalinimo faktas, esant kolegialiam svarstymui, būtų tinkamai užfiksuotas atitinkamame dokumente (komisijos protokole). Jeigu darbuotojas pats nusišalina, direktorius savo iniciatyva ar pagal motyvuotą tiesioginio vadovo tarnybinių pranešimą gali jį nušalinti nuo konkretaus sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūros, jeigu yra pakankamas pagrindas manyti, kad šio darbuotojo dalyvavimas gali sukelti ar sukels interesų konfliktą.

Aprašas nustato dovanų ir paslaugų gavimo įstaigoje tvarką. Visos gautos dovanos įstaigoje yra registruojamos dovanų registre. Darbuotojai negali priimti dovanų, kai tai susiję su darbuotojo tarnybine padėtimi ar pareigomis, pavyzdžiui, atsidėkojant už suteiktas paslaugas (viešųjų pirkimų procedūrų atlikimas, renginio organizavimas ir pan.), kurios yra tiesioginės darbuotojo funkcijos. Toks darbuotojo elgesys Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso prasme gali būti vertinamas kaip turintis kyšininkavimo požymių.

Organizacijos ar fiziniai asmenys, teikiantys LMNŠC paramą, nėra dalyvavę LMNŠC pirkimuose.

LMNŠC giminystės ryšiais susijusių įstaigos darbuotojų skaičius lygus 11,66 proc. visų įstaigos darbuotojų. Nuo 2019 metų procentas sumažėjo 2,52 proc. Tarp asmenų nėra tiesioginio pavaldumo.

Siekiant mažinti nepotizmo intensyvumo lygį įstaigoje, prieš darbinant darbuotojus analizuojamos pretendentų privačių interesų deklaracijos, kad būtų galima įvertinti rizikas.

Išvada. Atlikus viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorporacinę analizę ir vertinimą, korupcijos pasireiškimo tikimybė LMNŠC vertinama kaip maža.

Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje galimų rizikų veiksniai:

1. Nepakankamai užtikrinamas mokymas ir instruktavimas dėl interesų konfliktų prevencijos.
2. Tobulintina gautų dovanų vertinimo ir apskaitos sistema.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiamą įtaką

Priemonė	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
Tobulinti mokymą ir instruktavimą interesų konfliktų prevencijos klausimais.	2020 m. IV ketv.	Nuolat vykdyti LMNŠC darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo švietimą	Įvykdytas ne mažiau kaip vienas instruktažas LMNŠC darbuotojams.
Parengti dovanų ar paslaugų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų	2021 m. II ketv.	Parengta dovanų ar paslaugų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų davimo, gavimo tvarka,	Parengtas dokumentas.

dovanų davimo, gavimo tvarką.	sumažinta korupcijos rizikos veiksnių neigiama įtaka.
-------------------------------	---

LIETUVOS KULTŪROS TYRIMŲ INSTITUTO VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMO IR VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMO SRITYJE ATLIKTOS ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS IR VERTINIMO IŠVADA

Lietuvos kultūros tyrimų institute (toliau – LKTI) atlikta viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorupeinė analizė ir vertinimas.

Vertintas laikotarpis: 2015 m. I ketv. – 2020 m. III ketv.

Analizės objektu buvo pasirinktos LKTI veiklos sritys, kuriose potencialiai gali kilti korupcijos rizika. Nors korupcinės veiklos požymių nėra, tačiau, veiklą vertinant viešųjų ir privačių interesų derinimo ir galimo konflikto požiūriu, gali kilti korupcijos rizika tose veiklose, kuriose darbuotojams deleguojama teisė priimti sprendimus, susijusius su viešųjų pirkimų organizavimu ir vykdymu bei LKTI disponuojamo ilgalaikio turto eksploatacija. Antikorupciniu požiūriu analizuota šių veiklos sričių teisinė aplinka – LKTI direktoriaus įsakymais patvirtinti minėtą veiklą reglamentuojantys dokumentai.

Vertinant potencialią korupcijos riziką, įvardyti šie LKTI galimai aktualūs korupcijos rizikos veiksniai: 1) nepakankamai aiškiai apibrėžta asmeninė atsakomybė asmenų, dalyvaujančių LKTI viešųjų pirkimų rengimo ir įgyvendinimo procesuose; 2) nepakankamai išsamiai reglamentuota LKTI viešųjų pirkimų rengimo ir įgyvendinimo procesų kontrolė; 3) nepakankamai išsamiai reglamentuota LKTI disponuojamo ilgalaikio turto eksploatacija ir jos kontrolė. Antikorupcijos požiūriu buvo analizuoti šie galiojantys dokumentai: 1) Lietuvos kultūros tyrimų instituto supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės, patvirtintos LKTI direktoriaus 2015 m. sausio 7 d. įsakymu Nr. V-3; 2) Lietuvos kultūros tyrimų instituto viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentas, patvirtintas LKTI direktoriaus 2015 m. sausio 7 d. įsakymu Nr. V-3; 3) LKTI direktoriaus 2018 m. vasario 19 d. įsakymas Nr. V-3a „Dėl Instituto viešųjų pirkimų komisijos sudėties ir pirkimų organizatorių skyrimo“; 4) LKTI direktoriaus 2018 m. lapkričio 6 d. įsakymas Nr. V-23 „Dėl Instituto viešųjų pirkimų komisijos sudėties ir pirkimų organizatorių skyrimo“; 5) Lietuvos kultūros tyrimų instituto tarnybinio automobilio naudojimo tvarka, patvirtinta LKTI direktoriaus 2019 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. V-35.

Nepakankamai išsami veiksmų bei atsakomybės reglamentacija gali potencialiai padidinti korupcijos riziką.

Išvada. Atlikus viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorupeinę analizę ir vertinimą, korupcijos pasireiškimo tikimybė LKTI vertinama kaip maža.

Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje galimos rizikos veiksnys: nepakankamai išsami veiksmų bei atsakomybės reglamentacija.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiama įtaką

Priemonė	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
----------	-----------------	---------------------	----------------------

Atnaujinti Lietuvos kultūros tyrimų instituto supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės.	2020 m. IV ketv.	Išsamiau reglamentuota viešųjų pirkimų organizavimo ir kontrolės tvarka.	Atnaujintos Lietuvos kultūros tyrimų instituto supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės.
Atnaujinti Lietuvos kultūros tyrimų instituto viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentą.	2021 m. I ketv.	Išsamiau reglamentuota viešųjų pirkimų komisijos darbo organizavimo tvarka.	Atnaujintas Lietuvos kultūros tyrimų instituto viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentas.
Atnaujinti Lietuvos kultūros tyrimų instituto tarnybinio automobilio naudojimo tvarką.	2021 m. I ketv.	Sustiprinta tarnybinio automobilio naudojimo kontrolės tvarka ir atsakomybė.	Atnaujinta Lietuvos kultūros tyrimų instituto tarnybinio automobilio naudojimo tvarka.

VALSTYBINIO STUDIJŲ FONDO VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMO IR VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMO SRITYJE ATLIKTOS ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS IR VERTINIMO IŠVADA

Valstybiniame studijų fonde (toliau – VSF) atlikta viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorpucinė analizė ir vertinimas.

Analizę ir vertinimą atliko darbo grupė, sudaryta VSF direktoriaus 2020 m. spalio 7 d. įsakymu Nr. V1-51 „Dėl darbo grupės antikorpucinei analizei ir vertinimui atlikti 2020 metais sudarymo“ (toliau – Darbo grupė).

Analizuotas laikotarpis: 2019 m. I ketv.– 2020 m. III ketv.

Atliekant antikorpucinę analizę ir vertinimą, buvo analizuoti VSF vidaus teisės aktai, reglamentuojantys viešųjų ir privačių interesų deklaravimą bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymą, VSF darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenys, FSF direktoriaus įsakymai dėl viešųjų pirkimų komisijų sudarymo, dėl už pirkimų vykdymą atsakingų asmenų paskyrimo, viešųjų pirkimų paraiškų duomenys, Darbo grupės parengto klausimyno, kurį užpildė už viešųjų ir privačių interesų deklaravimą bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymą atsakingas asmuo, duomenys.

Analizuojamu laikotarpiu įstaigoje yra patvirtintas pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas. Iki 2019 m. gegužės 15 d. galiojo VSF direktoriaus 2014 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. V1-13 „Dėl pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo“ patvirtintas sąrašas. VSF direktoriaus 2019 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. V1-23 „Dėl Pareigybių, kurias Valstybiniame studijų fonde einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo“ sąrašas buvo atnaujintas ir toks galioja iki šiol.

VSF direktoriaus 2019 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. V1-22 „Dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo Valstybiniame studijų fonde taisyklių patvirtinimo“ patvirtintos Viešųjų ir privačių interesų derinimo Valstybiniame studijų fonde taisyklės (toliau – VSF taisyklės). VSF taisyklėse apibrėžta, kurie asmenys turi pareigą deklaruoti privačius interesus, privačių interesų deklaracijų teikimo kontrolės vykdymo tvarka, VSF direktoriaus įgalioto asmens (toliau – atitikties pareigūno) funkcijos, asmenų konsultavimo, išankstinių rekomendacijų teikimo, deklaravimo pažeidimų tyrimo ir nusišalinimo nuo sprendimų priėmimo tvarka.

VSF direktoriaus įsakymuose, kuriais sudarytos viešųjų pirkimų komisijos, komisijų nariams pavedama pasirašyti nešališkumo deklaraciją pagal Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 1S-93 „Dėl nešališkumo deklaracijos tipinės formos patvirtinimo“ patvirtintą formą bei pateikti privačių interesų deklaracijas. Analizuojamu laikotarpiu buvo sudarytos

5 viešųjų pirkimų komisijos, minėtos pareigos nustatytos visuose VSF direktoriaus įsakymuose dėl komisijų sudarymo (2019 m. rugpjūčio 1 d. įsakymas Nr. V1-36; 2019 m. spalio 2 d. įsakymas Nr. V1-50; 2019 m. lapkričio 27 d. įsakymas Nr. V1-63; 2020 m. rugpjūčio 10 d. įsakymas Nr. V1-30; 2020 m. rugpjūčio 11 d. įsakymas Nr. V1-31). VSF patvirtinti dokumentai, susiję su viešųjų ir privačių interesų deklaravimu bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymu, jų nuostatos yra vykdomos.

Nuo 2020 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme (toliau – VIPIDĮ) numatyta pareiga deklaruoti privačius interesus viešųjų pirkimų iniciatoriams (VIPIDĮ 4 straipsnio 3 dalies 8 punktą). Šie asmenys nėra įtraukti į VSF taisyklėse nurodytą privačius interesus deklaruoti privalančių VSF asmenų sąrašą, atitinkamai nėra numatytas jų privačių interesų deklaracijų pateikimo terminas. Šie asmenys nėra numatyti ir VSF direktoriaus 2019 m. gegužės 15 d. įsakyme Nr. V1-23 „Dėl Pareigybių, kurias Valstybiniame studijų fonde einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo“. Nors toliau atliekant analizę ir vertinimą nustatyta, kad viešųjų pirkimų iniciatoriai pareigą deklaruoti privačius interesus faktiškai vykdė, tačiau aukščiau minėti teisės aktai turėtų būti atnaujinti. Kitos VSF Taisyklių nuostatos atitinka aktualias VIPIDĮ nuostatas.

VSF taisyklių 13.3 papunktyje atitikties pareigūnui nustatyta pareiga informuoti darbuotojus apie teisės aktų, susijusių su privačių interesų deklaravimu, pakeitimus ir dėl to atsirandančią pareigą tikslinti pateiktas deklaracijas, tačiau pareiga inicijuoti šią veiklos sritį reglamentuojančių teisės aktų pakeitimus nėra numatyta.

Anksčiau paminėtos pareigybių, kurias Valstybiniame studijų fonde einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, VSF taisyklių ir pareigų, kurias einantys asmenys turi deklaruoti privačius interesus, sąrašo neatitiktys VIPIDĮ reikalavimams yra nežymios, korupcijos tikimybė yra nedidelė, faktiškai viešųjų pirkimų iniciatoriai deklaruoja privačius interesus.

VSF yra paskirtas atitikties pareigūnas, jo statusas yra išsamiai reglamentuotas, reglamentavimas atitinka aktualias teisės aktų nuostatas.

VSF taisyklėse aiškiai reglamentuotos atitikties pareigūno funkcijos: kontroliuoja, ar darbuotojai laiku ir tinkamai pateikia deklaracijas; konsultuoja privačių interesų deklaravimo klausimais; informuoja darbuotojus apie teisės aktų, susijusių su privačių interesų deklaravimu, pakeitimus ir dėl to atsirandančią pareigą tikslinti pateiktas deklaracijas; rengia išankstinių rekomendacijų projektus; atlieka darbuotojų tarnybinės veiklos tyrimus dėl galimo viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos pažeidimo; atlieka kitus teisės aktų nustatytus veiksmus arba Fondo direktoriaus pavedimus, susijusius su privačių interesų deklaravimo priežiūra ir kontrole.

VSF taisyklių 15 punkte taip pat išsamiai reglamentuotos atitikties pareigūno teisės: prisijungti prie PIDTIS ir susipažinti su asmenų privačių interesų deklaracijų duomenimis; prašyti paaiškinti ar pateikti papildomą informaciją dėl jų deklaracijose nurodytų duomenų; supažindinti su deklaracijoje nurodytais duomenimis deklaraciją pateikusio asmens tiesioginį vadovą, viešojo pirkimo komisijos, kurios veiklos dalyvauja asmuo, pirmininką.

Atitikties pareigūno funkcijos nuo 2019 m. sausio 1 d. šios funkcijos buvo įrašytos į vieno iš VSF vyriausiųjų specialistų pareigybės aprašymą (VSF direktoriaus 2018 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. V1-85 „Dėl Valstybinio studijų fondo valstybės tarnautojų pareigybių sąrašo ir pareigybių aprašymų patvirtinimo“). 2020 m. pareigybės aprašymą išdėstčius nauja redakcija, pareiga vykdyti atitikties pareigūno funkcijas taip pat yra numatyta (VSF direktoriaus 2020 m. liepos 2 d. įsakymas Nr. V1-25 „Dėl Valstybinio studijų fondo direktoriaus 2018 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. V1-85 „Dėl Valstybinio studijų fondo valstybės tarnautojų pareigybių sąrašo ir pareigybių aprašymų patvirtinimo“ pakeitimo“).

Pareiga deklaruoti interesus ir tikslinti deklaracijas yra vykdoma. Analizuojamu laikotarpiu VSF dirbo 19 valstybės tarnautojų, 18 iš jų buvo pateikę privačių interesų deklaracijas, 1 – nebuvo, tačiau šis asmuo buvo pateikęs pretendento privačių interesų deklaraciją, taigi interesai buvo deklaruoti (šiuo metu jis pareigų VSF neina). Analizuojamu laikotarpiu privačius interesus tikslino 14 iš 19 valstybės tarnautojų. Nuo 2020 m. sausio 1 d., kai VPIDĮ atsirado pareiga privačius interesus deklaruoti viešųjų pirkimų iniciatoriams. Visų jų privačių interesų deklaracijos yra pateiktos.

Darbuotojų pateiktos deklaracijos iš esmės atitinka teisės aktų nuostatas, tačiau pastebėta, kad viešųjų pirkimų iniciatoriai savo, kaip viešųjų pirkimų iniciatorių, pareigų nėra išskyrę, t. y. nepažymėję šio statuso priede „Ryšiai su juridiniais asmenimis“. Du pirkimų iniciatoriai deklaracijoje yra pažymėję, kad yra įgalioti vykdyti įstaigos supaprastintus pirkimus. Iš deklaracijų duomenų matyti, kad šios deklaracijos pateiktos iki 2020 m. sausio 1 d., kai privačių interesų deklaracijoje atsirado galimybė pažymėti pirkimo iniciatoriaus statusą, tad manytina, kad pirkimo iniciatoriai taip deklaravo savo, kaip pirkimo iniciatorių, statusą. Tas pats trūkumas pastebėtas ir viešųjų pirkimų komisijų narių privačių interesų deklaracijose. Dalyvavimo viešojo pirkimo komisijos veikloje pradžios ir savo, kaip viešojo pirkimo komisijos nario, statuso nėra deklaravęs vienas nuolatinės VSF viešojo pirkimo komisijos narys ir du kitos viešojo pirkimo komisijos nariai, tačiau, kaip ir minėta, savo privačius interesus visi asmenys deklaravę.

Privačių interesų deklaravimo kontrolės vykdymas reglamentuotas VSF taisyklių IV skyriuje. Atitikties pareigūnas, atsiradus asmens pareigai deklaruoti interesus, per nustatytą terminą informuoja tokį asmenį apie jo pareigą deklaruoti privačius interesus, ne rečiau kaip kartą per mėnesį patikrina, ar asmenų, turinčių pareigą deklaruoti privačius interesus, deklaracijos buvo tikslintos. Be to, kartą per kalendorinius metus elektroniniu paštu išsiunčiami priminimai apie pareigą teikti ir tikslinti privačių interesų deklaracijas. Pavyzdžiui, 2019 m. gegužės 22 d. atitikties pareigūnas elektroniniu paštu priminė apie pareigą pateikti privačių interesų deklaracijas. Laiške išsamiai aprašyta, kada ir kurie asmenys privalo deklaruoti / atnaujinti privačių interesų deklaracijas, taip pat pateikta instrukcija, padedanti lengviau vykdyti šią pareigą. Įsigaliojus naujajai VPIDĮ redakcijai, 2020 m. vasario 6 d. elektroniniu paštu darbuotojams atitikties pareigūnas pakartotinai priminė apie pareigą deklaruoti / atnaujinti privačių interesų deklaracijas, informavo apie esminius pakeitimus bei pateikė paaiškinimus.

Interesų konfliktų valdymas VSF taisyklėse išsamiai reglamentuotas. Yra aprašyta, koku būdu įstaigos darbuotojai gali konsultuotis su atitikties pareigūnu dėl deklaracijų pildymo, išankstinių rekomendacijų, koku būdu įstaigos struktūrinių padalinių vadovai gali susipažinti su jiems pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis, kaip atitikties pareigūnas vertina interesų konflikto grėsmę, kaip rengia ir teikia išankstines rekomendacijas, detalai reglamentuotos tyrimų dėl galimų interesų konfliktų ir nusišalinimo bei nušalinimo procedūros.

VSF yra atvejis, kai dirba du artimi asmenys. Jie yra deklaravę minimą ryšį savo privačių interesų deklaracijose, dirba skirtinguose VSF skyriuose, neturi jokių pavaldumo ryšių, abu kartu nedalyvauja jokiose veiklose, darbo grupėse ar komisijose, kuriose jų sprendimus galėtų lemti privatūs interesai. Dėl šios priežasties nėra galimybių kilti interesų konfliktui.

VSF vidiniuose dokumentuose nėra reglamentuota pareiga darbuotojams (dirbantiems pagal darbo sutartį) informuoti įstaigos vadovybę ir / ar atsakingus asmenis apie dalyvavimą konkursuose ir papildomoje veikloje, dėl kurių gali atsirasti interesų konflikto tikimybė arba tai gal turėti įtakos vykdant funkcijas įstaigoje. Siekiant sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, reikalinga įstaigos vidiniuose dokumentuose reglamentuoti pareigą darbuotojams (ne tik valstybės tarnautojams, bet ir dirbantiems pagal darbo sutartį) informuoti įstaigos vadovybę ir / ar atsakingus asmenis apie dalyvavimą konkursuose ir papildomoje veikloje, dėl kurių gali atsirasti interesų konflikto tikimybė arba tai gal turėti įtakos vykdant funkcijas įstaigoje.

Išvada. Atlikus viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorpacinę analizę ir vertinimą, korupcijos pasireiškimo tikimybė VSF vertinama kaip maža.

Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje galimos rizikos veiksniai:

1. Atitikties pareigūnui nustatyta pareiga informuoti VSF darbuotojus apie teisės aktų, susijusių su privačių interesų deklaravimu, pakeitimus ir dėl to atsirandančią pareigą tikslinti pateiktas deklaracijas, tačiau pareiga inicijuoti šią veiklos sritį reglamentuojančių VSF teisės aktų pakeitimus nėra numatyta.

2. Deklaracijose dalis asmenų nėra nurodę savo, kaip viešųjų pirkimų iniciatoriaus ar viešojo pirkimo komisijos nario, statuso.

3. VSF vidiniuose dokumentuose nėra reglamentuota pareiga darbuotojams (ne tik valstybės tarnautojams, bet ir dirbantiems pagal darbo sutartį) informuoti įstaigos vadovybę ir / ar atsakingus asmenis apie dalyvavimą konkursuose ir papildomoje veikloje, dėl kurių gali atsirasti interesų konflikto tikimybė arba tai gali turėti įtakos vykdant funkcijas įstaigoje.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiamą įtaką

Priemonė	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
Viešųjų ir privačių interesų derinimo Valstybiniame studijų fonde taisyklių patikslinimas (reglamentavimo detalizavimas).	2020 m. IV ketv.	Užtikrintas viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymą reglamentuojančių įstaigos vidaus dokumentų aktualumas.	Atitikties pareigūnui nustatyta pareiga inicijuoti viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo sritį reglamentuojančių VSF vidaus teisės aktų pakeitimus, atsižvelgiant į VPIDĮ ir jį įgyvendinančių teisės aktų pakeitimus. Pateiktos aktualios nuorodos į teisės aktus.
Pareigybių, kurias VSF einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patikslinimas.	2020 m. IV ketv.	Užtikrintas viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymą reglamentuojančių įstaigos vidaus dokumentų aktualumas.	Nustatyta viešųjų pirkimų iniciatorių pareiga deklaruoti privačius interesus.
Duomenų darbuotojų privačių interesų deklaracijose papildymas / ištaisymas.	2020 m. IV ketv.	Užtikrinant teisingą deklaravimo procesą bus padidintas interesų konfliktų valdymo veiksmingumas.	Deklaracijų priede „Ryšiai su juridiniais asmenimis“ nurodytas viešųjų pirkimų iniciatorių ir viešųjų pirkimų komisijų narių statusas.

GAMTOS TYRIMŲ CENTRO VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMO IR VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMO SRITYJE ATLIKTOS ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS IR VERTINIMO IŠVADA

Gamtos tyrimų centre (toliau – GTC) atlikta viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorpucinė analizė ir vertinimas.

Analizuotas laikotarpis: 2020 m. I ketv. – III ketv.

Atliekant antikorpucinę analizę ir vertinimą, buvo analizuojama:

– GTC direktoriaus 2020 m. sausio 9 d. įsakymas Nr. V-2 „Dėl viešųjų ir privačių interesų deklaravimo“;

– GTC direktoriaus 2020 m. liepos 24 d. įsakymas Nr. V-80 „Dėl Gamtos tyrimų centro viešųjų pirkimų organizatorių sąrašo“;

– Viešųjų pirkimų organizavimo taisyklės, patvirtintos GTC direktoriaus 2017 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. V-50;

- GTC direktoriaus 2020 m. birželio 18 d. įsakymas Nr. V-61 „Dėl GTC direktoriaus 2017 m. liepos 3d. įsakymo Nr. V-50 „Dėl viešųjų pirkimų organizavimo taisyklių patvirtinimo“ patikslinimo;
- GTC direktoriaus 2013 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. V-240 „Dėl Gamtos tyrimų centro finansų kontrolės taisyklių patvirtinimo“;
- GTC mokslo darbuotojų ir tyrėjų akademinės etikos kodeksas;

Pareigų, kurias einantys GTC darbuotojai privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas yra patvirtintas GTC direktoriaus įsakymu. Be GTC vadovo, jo pavaduotojo, struktūrinių padalinių vadovų, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu (toliau – VIPIDĮ) 2 str. 5 d. ir 4 str. 3 d., privačių interesų deklaracijas privalo teikti ir supaprastintus pirkimus atlikti paskirti asmenys – viešųjų pirkimų iniciatoriai ir organizatoriai. Sąrašas skelbiamas GTC interneto svetainėje.³⁰ Visi asmenys, kurie GTC privalo deklaruoti interesus, yra pateikę privačių interesų deklaracijas.

GTC direktoriaus 2020 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. V-2 „Dėl viešųjų ir privačių interesų deklaravimo“ yra paskirtas už darbuotojų privačių interesų deklaravimo kontrolę atsakingas asmuo – GTC Personalo skyriaus vyriausioji specialistė.

Priimant į pareigas, kurias užimantis asmuo privalo deklaruoti privačius interesus, darbo skelbime nurodoma, kokius dokumentus pretendentas privalo pateikti (taip pat ir viešųjų ir privačių interesų deklaraciją). Viešųjų pirkimų iniciatoriumi, organizatoriumi ar viešųjų pirkimų komisijos nariu skiriamam darbuotojui atsakingas asmuo praneša apie pareigą deklaruoti privačius interesus.

Prieš pradėdami darbą viešųjų pirkimų organizavimo procese dalyvaujantys asmenys pasirašo nešališkumo deklaracijas, kurias registruoja už pirkimų organizavimą ir organizavimo priežiūrą GTC direktoriaus įsakymu paskirtas atsakingas asmuo.

Priėmus į pareigas, kurias einantis asmuo privalo deklaruoti privačius interesus, už darbuotojų privačių interesų deklaravimo kontrolę atsakingas asmuo tikrina, ar deklaruojantysis įvykdė reikalavimą deklaraciją pateikti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų.

Atsakingas asmuo prižiūri, ar visi pirkimų komisijų nariai, darbuotojai, GTC direktoriaus paskirti atlikti supaprastintus pirkimus ar dalyvaujantieji pirkimų procedūrose, tinkamai ir laiku yra užpildę privačių interesų deklaracijas, kontroliuoja, kad naujai į pareigas paskirti asmenys, kuriems privaloma deklaruoti interesus, per 30 kalendorinių dienų, bet ne vėliau kaip iki dalyvavimo pirkimo procedūrose, užpildytų privačių interesų deklaracijas. Atsakingas asmuo turi pranešti GTC direktoriui apie komisijos narius, darbuotojus, direktoriaus paskirtus atlikti supaprastintus pirkimus ar pirkimų procedūrose dalyvaujančius narius, kurie nėra ar yra netinkamai deklaravę privačius interesus, informuoja privačių interesų deklaracijų neužpildžiusius ar netinkamai užpildžiusius darbuotojus apie privalomą deklaravimą ir nurodo terminą, per kurį privalu ištaisyti trūkumus. Taip pat darbuotojai informuojami, kad už privačių interesų deklaracijų nepateikimą, pavėluotą pateikimą, neteisingą deklaruotinių duomenų nurodymą arba deklaruotinių duomenų nepateikimą teisės aktų nustatyta tvarka atsako privačių interesų deklaraciją teikiantis darbuotojas.

GTC direktoriaus paskirtas už darbuotojų privačių interesų deklaravimo kontrolę atsakingas asmuo informuoja darbuotojus apie deklaravimą reglamentuojančių teisės aktų pasikeitimus, siunčia mokamąją medžiagą, konsultuoja dėl deklaracijų pateikimo iškilusiais klausimais. 2020 metais sausio mėnesį visiems darbuotojams, privalantiems deklaruoti privačius interesus, buvo siūsta atmintinė ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos parengta mokomoji medžiaga apie privačių interesų deklaravimą. Deklaracijų pateikimo ar patikslinimo faktas sistemingai tikrinamas bent vieną kartą per metus, tai pat papildomai – paskyrus į pareigas, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti viešuosius ir privačius interesus.

Analizuotu laikotarpiu neužfiksuota atvejų, kai asmuo nusišalino dėl interesų konflikto dėl to, kad jis ar jam artimas asmuo yra juridinio asmens dalyvis arba dėl asmens ar jam artimų asmenų narystės ar (ir) einamų pareigų juridiniuose asmenyse. GTC dirba keli artimi asmenys, tarpusavyje

---

³⁰ Prieiga Gamtos tyrimo centro interneto svetainėje: <http://www.gamtostyrimai.lt/lt/apie-mus/vidiniai-norminiai-dokumentai>.

susiję giminystės ryšiais. Siekiant suvaldyti galimas su nepotizmu susijusias interesų konfliktų rizikas, laikomasi išankstinės rizikos įvertinimo, kad sprendimų priėmėjai, vadovai būtų informuoti apie galimas nepotizmo rizikas įstaigoje ir būtų skirtas deramas dėmesys joms valdyti.

GTC neturi dovanų ar paslaugų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų davimo, gavimo tvarkos. GTC nėra registruojamos, įvertinamos ir apskaitomos gaunamos ar duodamos dovanos.

Išvada. Atlikus viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorupcinę analizę ir vertinimą GTC, darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė yra maža.

Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje nustatytas rizikos veiksnys: GTC vidaus dokumentuose bei teisės aktuose trūksta išsamesnio reglamentavimo bei nuostatų, užtikrinančių GTC veiklos planavimo bei valdymo ir galimų korupcijos rizikų valdymo procesų suderinamumą, vidaus kontrolės sistemos veiksmingumą.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiamą įtaką

Priemonės	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
1. Parengti GTC vidaus teisės aktus, skatinančius integralumą, užtikrinančius rizikos valdymo proceso ir GTC valdymo sistemos bei planavimo proceso suderinamumą, vidaus kontrolės sistemos veiksmingumą.	2021 m. I ketv.	Bus parengta įstaigos korupcijos prevencijos programa, nustatytos korupcijos prevencijos programos ir kitų įstaigai priskirtų korupcijos prevencijos programų priemonių ar veiksmų vykdymo procedūros. Bus įvertinta korupcijos pasireiškimo tikimybė, reglamentuotos galimų privačių interesų konfliktų valdymo procedūros.	Parengta korupcijos prevencijos programa ir paskelbta interneto svetainėje. Laiku atlikta korupcijos rizikos analizė. Identifikuotas už korupcijos prevenciją atsakingas subjektas. Institucijos internetinėje svetainėje sukurtas skyrius „Korupcijos prevencija“.
2. GTC strateginiame plane numatytas korupcijos rizikos analizės ir prevencijos skyrius.	2021 m. I ketv.	Bus nustatomi rizikų identifikavimas bei korupcijos rizikos analizės etapai kaip vidinė organizacinio proceso ir sprendimų priėmimo dalis.	Įvertintas korupcijos rizikos analizės ir prevencijos veiksmų poveikis GTC tikslams, misijoms ir uždaviniams įgyvendinti.

**NACIONALINĖS ŠVIETIMO AGENTŪROS VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ
REGLAMENTAVIMO BEI VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMO IR
VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMO SRITYJE ATLIKTOS
ANTI-KORUPCINĖS ANALIZĖS IR VERTINIMO IŠVADA**

Nacionalinėje švietimo agentūroje (toliau – NŠA) atlikta viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorupecinė analizė ir vertinimas. Vertinimą atliko NŠA Bendrųjų reikalų departamento Personalo ir teisės skyriaus vedėjas.

Analizuotas laikotarpis: 2019 m. IV ketv. – 2020 m. III ketv.

NŠA, sujungus šešias Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai pavaldžias įstaigas, savo veiklą pradėjo 2019 m. rugsėjo 1 d. Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo bei viešųjų pirkimų organizavimo sričių NŠA vidaus teisės aktai buvo rengiami pritaikius reorganizuotų įstaigų gerąją praktiką.

Atliekant antikorupecinę analizę ir vertinimą viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo bei viešųjų pirkimų organizavimo reglamentavimo srityse, buvo analizuojami šie NŠA vidaus teisės aktai:

- NŠA direktoriaus 2019 m. spalio 11 d. įsakymas Nr. VK-50 „Dėl Nacionalinės švietimo agentūros 2019 m. viešųjų pirkimų plano ir mažos vertės pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, taisyklių patvirtinimo bei Viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašo ir Viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamento patikslinimo“;

- NŠA direktoriaus 2019 m. spalio 7 d. įsakymas Nr. VK-38 „Dėl Nacionalinės švietimo agentūros darbo tvarkos taisyklių patvirtinimo“;

- NŠA direktoriaus 2020 m. gegužės 28 d. įsakymas Nr. VK-216 „Dėl Nacionalinės švietimo agentūros darbo tvarkos taisyklių pakeitimo“;

- NŠA direktoriaus 2020 m. birželio 16 d. įsakymas Nr. VK-268 „Dėl Nacionalinės švietimo agentūros viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklių patvirtinimo“;

- NŠA direktoriaus 2020 m. vasario 7 d. įsakymas Nr. VK-49 „Dėl Bendrųjų reikalų departamento Projektų valdymo ir viešųjų pirkimų skyriaus nuostatų ir pareigybių aprašymų patvirtinimo“;

- NŠA direktoriaus 2020 m. spalio 26 d. įsakymas Nr. VK-526 „Dėl Nacionalinės švietimo agentūros pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo“.

NŠA nagrinėjamu laikotarpiu viešieji pirkimai buvo vykdomi vadovaujantis NŠA viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašu bei Viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentu (su šiuo dokumentu buvo supažindinti NŠA darbuotojai). Viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos apraše detalai reglamentuotos viešųjų pirkimų procedūros, jų terminai bei jas atliekančių darbuotojų pareigos. Taip pat nustatyta prievolė prieš pradėdant pirkimų procedūras viešųjų pirkimų komisijos nariams, ekspertams, stebėtojams, dalyvaujantiems viešojo pirkimo procedūroje, pirkimų organizatoriams deklaruoti privačius interesus. 2020 metų III ketv. NŠA buvo atnaujintos ir patvirtintos Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės. Jas rengiant buvo vadovojamasi Viešųjų pirkimo tarnybos rekomendacijomis. Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklėse buvo sutelktas dėmesys į tas viešųjų pirkimų sritis, kurios buvo mažiau ar nedetaaliai reglamentuojamos vykdam NŠA pirkimus – aiškiai atskirtos pirkimų procesuose dalyvaujančių asmenų funkcijos ir atsakomybė, detalai aprašyti atskiri pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės procedūrų etapai. Pažymėtina, kad vykdam NŠA pirkimus nuolat yra konsultuojamasi su Viešųjų pirkimų tarnybos specialistais, rengiami susitikimai, siekiant išvengti korupcijos pasireiškimo galimybių. NŠA darbuotojams, vykdančioms viešuosius pirkimus, sudarytos galimybės dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo kursuose. Viešųjų pirkimų organizavimas yra detalai reglamentuotas, darbuotojai yra supažindinami su visai pokyčiais, reglamentuojančiais viešųjų pirkimų vykdymo sritį. NŠA viešųjų pirkimų srityje nagrinėjamu laikotarpiu nebuvo nustatyta

korupcijos rizikos veiksnių. Tačiau dėl darbuotojų trūkumo ir jų kaitos galimai atsiranda korupcijos pasireiškimo rizika.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu, viešuosius ir privačius interesus yra deklaravę NŠA direktorius, direktoriaus pavaduotojas, departamentų direktoriai, viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantys darbuotojai. NŠA Projektų valdymo ir viešųjų pirkimų skyrius, vadovaudamasis skyriaus nuostatais, yra atsakingas už asmenų, dalyvaujančių viešuosiuose pirkimuose, tinkamą nešališkumo, konfidencialumo ir privačių interesų derinimo principų laikymąsi.

2020 metų IV ketv. NŠA direktoriaus įsakymu patvirtintas pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas. Atlikus NŠA viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities vertinimą, nustatyta, kad ši sritis nėra pakankamai ir detalai reglamentuota NŠA vidaus teisės aktais. Reglamentavimas yra nenuoseklus, todėl galimai gali didinti korupcijos pasireiškimo rizikos lygį. Taip pat pažymėtina, kad darbuotojams trūksta žinių viešųjų ir privačių interesų deklaravimo srityje bei susiduriama su deklaravimo problemomis.

Išvada. Atlikus viešųjų pirkimų reglamentavimo bei viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srities antikorupcinę analizę ir vertinimą NŠA, darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė yra maža.

Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje nustatyti rizikos veiksniai: NŠA teisės aktai, reglamentuojantys viešųjų ir privačių interesų deklaravimą ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymą, yra tobulintini ir reikalaujantys detalesnio ir nuoseklesnio šios veiklos srities reglamentavimo.

Siūlomos priemonės panaikinti arba sumažinti korupcijos rizikos veiksnių neigiamą įtaką

Priemonės	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
Parengti ir patvirtinti NŠA darbuotojų elgesio kodeksą.	2021 m. I ketv.	Reglamentuotas NŠA darbuotojų elgesio modelis ir veiksmai, kai NŠA darbuotojai susidurtų su galima korupcinio pobūdžio nusikalstama veika arba gavę apie tai informacijos.	Patvirtintas NŠA darbuotojų elgesio kodeksas ir su juo supažinti NŠA darbuotojai.
Patikslinti NŠA viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisykles.	2021 m. II ketv.	Atsižvelgiant į galimus pokyčius viešųjų pirkimų reglamentavimo srityje bei Viešųjų pirkimų tarnybos rekomendacijas, atnaujinti ir patikslinti NŠA viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisykles.	Atnaujintos NŠA viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės.
Tobulinti interesų konfliktų prevenciją.	2020 m. IV ketv. Vėliau – reguliariai ne rečiau kaip	Numatytas ir vykdomas nuolatinis NŠA darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei viešųjų ir privačių interesų	Kasmet įvykdytas ne mažiau kaip vienas instruktažas NŠA darbuotojams.

	kartą per metus.	konfliktų valdymo švietimas.	
Parengti atmintinę ir su ja supažindinti darbuotojus bei kitus deklaravimo pareigą turinčius asmenis apie pareigą pateikti deklaraciją priėmimo, skyrimo į pareigas ar deklaruojančio asmens statuso įgijimo metu.	2020 m. IV ketv.	Priėmimo į darbą metu ar deklaruojančio asmens statuso įgijimo metu supažindinti su atmintine apie pareigą deklaruoti privačius interesus.	Priėmimo į darbą metu ar deklaruojančio asmens statuso įgijimo metu supažindintų asmenų skaičius.
Išsamiau reglamentuoti už privačių interesų deklaravimo kontrolę NŠA atsakingo asmens funkcijas ir atsakomybes.	2021 m. II ketv.	Išsamiai reglamentuotos už privačių interesų deklaravimo kontrolę NŠA atsakingo asmens funkcijos ir atsakomybės, sustiprinta privačių interesų deklaravimo ir interesų konfliktų valdymo kontrolė.	Parengtas dokumentas, išsamiau reglamentuojantis privačių interesų deklaravimo kontrolę vykdančio asmens funkcijas.
Parengti, patvirtinti ir darbuotojus supažindinti su viešųjų ir privačių interesų derinimo ir konfliktų valdymo taisyklėmis.	2021 m. II ketv.	Išsamiai reglamentavus viešųjų ir privačių interesų derinimo ir konfliktų valdymo tvarką, bus sumažinti korupcijos rizikos veiksniai.	Parengtos ir patvirtintos viešųjų ir privačių interesų derinimo ir konfliktų valdymo taisyklės ir su jomis supažindinti darbuotojai.

Švietimo, mokslo ir sporto ministras

Algirdas Monkevičius